

HANDLEIDING : ORGANISATIE VAN HET ISLAMITISCH OFFERFEEST

Rudy DEMOTTE
Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid

Marino KEULEN
Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering

service public fédéral
SANTÉ PUBLIQUE,
SECURITE DE LA CHAÎNE ALIMENTAIRE
ET ENVIRONNEMENT

federale overheidsdienst
VOLKSGEZONDHEID,
VEILIGHEID VAN DE VOEDSELKETTEN
EN LEEFMILIEU

VLAAMS VZW
MINDERHEDEN
CENTRUM

Inhoudstabel

1. Voorwoord	p. 4
2. Voorstelling van het offerfeest	p. 4
3. Tijdstip van het offerfeest	p. 4
4. Alternatief voor het offerfeest	p. 5
5. Voorschriften en regels	p. 5
6. Verdeling van de bevoegdheden	p. 5
7. Vrijheid van levensbeschouwing	p. 7
8. Het vervoer en het welzijn van de dieren	p. 8
9. Het slachten en het welzijn van de dieren	p. 8
10. De volksgezondheid	p. 11
11. De openbare orde	p. 11
12. Het overleg over de lokale organisatie van het offerfeest	p. 11
13. De erkenning van een tijdelijke slachtvloer	p. 13
14. De inrichting van een tijdelijke slachtvloer	p. 15
15. De registratie en afgifte van slachtvergunningen	p. 16
16. De aanvoer van dieren	p. 17
17. De wachtruimte	p. 17
18. De offeraars en uitbeners	p. 17
19. De keling en de uitbening	p. 17
20. De afvalverwerking	p. 18
21. Controles en sancties	p. 21
22. Woordenlijst	p. 22
23. Wettelijke index	p. 23

Bijlagen

1. Nuttige adressen p. 24
2. Concept van twee gescheiden slachtvloeren p. 27
3. Organisatie offerfeest op intergemeentelijk niveau p. 30
4. Planningsfiche inrichting tijdelijke slachtvloer (Hamme) p. 32
5. Model van afsprakennota p. 35
6. Model van tijdelijke slachtinrichting p. 40

1. Voorwoord

Ieder jaar viert de islamitische gemeenschap het offerfeest. De organisatie van dit evenement op zulk een grote schaal en op zo een korte tijd is complex en laat weinig ruimte voor improvisatie. Het grote aantal verschillende actoren dat op verschillende momenten van de organisatie tussenkomt in functie van hun bevoegdheid, kan soms leiden tot verwarring en tegenstrijdige informatie. Niet iedereen kent de reglementering en de mogelijkheden voor een goed verloop van de organisatie. Het document dat hier wordt voorgesteld, is een poging om een steentje bij te dragen aan de opbouw door zo duidelijk mogelijk de te vervullen rol van elke tussenkomende partij, overheid, organisator, religieuze autoriteit, private personen of verenigingen te omschrijven. Het doel is elke inbreuk op de reglementering te voorkomen of te sanctioneren.

Bovenop de reglementaire procedures bevat dit document ook een reeks aanbevelingen en voorbeelden. Dit document is niet exhaustief, een aantal vragen zullen onbeantwoord zijn. In dat geval raden we aan contact op te nemen met de verschillende diensten, waarvan de adressen zich bevinden in bijlage I.

2. Voorstelling van het offerfeest

Het offerfeest is, naast het suikerfeest, de belangrijkste feestdag van het islamitisch jaar en is ook bekend als Aïd El Kebir (Groot feest) of Aïd Al Adha.

Het offerfeest impliceert het offeren van een schaap (of rund) als herinnering aan de liefde van Ibrahiem (Abraham) voor God. Ibrahiem wordt beschouwd als de eerste moslim en was God zo toegewijd dat hij bereid was zijn zoon Isma'iel te offeren. God zond daarop een schaap dat Isma'iels plaats op het altaar mocht innemen.

Op de tiende dag van de bedevaartsmaand (haddj¹⁾) offert de pelgrim een geit of een schaap. Moslims die niet op bedevaart zijn, vieren het offerfeest in hun eigen land. Families kunnen ook een offerdier kopen en dit ritueel laten slachten.

Het ritueel begint met de keuze van het dier. Het offerdier is vaak een schaap of geit, als verwijzing naar het offer van Abraham. Maar ook grotere dieren, zoals koeien en stieren, zijn toegestaan. De dag van het feest moet het offer gebracht worden in de tijd tussen het einde van het ochtendgebed en het begin van het namiddaggebed. Als het offer niet gebracht wordt in de voorgeschreven uren, heeft de moslim de mogelijkheid om het offer te brengen op dezelfde uren van de twee volgende dagen. De eerste dag is uiteraard het meest gewaardeerd. Het beste moment is na het gebed van Aïd El Kebir.

3. Tijdstip van het offerfeest

Het tijdstip van het offerfeest wordt gebaseerd op de (jaarlijks wisselende) islamitische kalender. Het offerfeest heeft plaats twee maanden en 10 dagen na het feest van Aïd El Fitr, wat de vasten van de ramadan afsluit.

De voorziene data vanaf 2005 zijn:

	2006: 10 januari en 31 december
	2007: 20 december
	2008: 8 december
	2009: 27 november
	2010: 16 november

¹ **De Haddj**

Eenmaal in zijn leven moet de moslim die daartoe lichamelijk en financieel in staat is, een pelgrimstocht maken naar de heilige stad Mekka in Saoedi-Arabië. Deze pelgrimstocht ('haddj') voert langs heilige plekken die worden geassocieerd met de profeten Ibrahiem (Abraham) en Mohammed. De haddj mag op elk tijdstip van het jaar worden gemaakt, maar het liefst in de twaalfde maand. Dit is de maand van de bedevaart.

2011: 5 november
2012: 25 oktober
2013: 14 oktober

Een aantal moslimgemeenschappen baseert zich op een vaste kalender voor het bepalen van de datum van het offerfeest. Anderen bepalen de datum door de visuele vaststelling van de dageraad, enkele dagen voordat het offerfeest zal plaatshebben. Daarom kan voor een aantal gemeenschappen het juiste tijdstip tot enkele dagen voor het feest onzeker blijven, wat een goede organisatie niet ten goede komt. De Vlaamse en de federale overheid zal de voorgaande kalender als uitgangspunt nemen voor haar organisatie en met de moslimexecutieve een aantal afspraken terzake maken.

4. Alternatief voor het offerfeest

Het offer maakt geen deel uit van de 5 pijlers van de islam en wordt meer beschouwd als een traditie dan als een verplichting van de Koran. Er zijn bijgevolg alternatieven voor het offeren, zoals het schenken of de offergave. Mensen kunnen een persoonlijke gift doen, een gift doen aan een organisatie die hulp verschaft aan moslims of moslimgemeenschappen (bv. arme dorpen) of om via een organisatie geofferd vlees in te blikken om te laten uitdelen aan gezinnen die zelf geen schaap kunnen slachten. Aid El Kebir is overigens veel meer dan een simpel religieus gebeuren; het is ook een groot sociaal en familiaal feest. Zoals elk feest is het synoniem met ontmoeting, vreugde, delen en broederschap. Het offerfeest is vooral een feest van geven en goede daden. Delen met anderen is een islamitisch voorschrift, maar op deze dag wordt daar extra de nadruk op gelegd.

5. Voorschriften en regels

De regels die gelden voor het rituele slachten, met inbegrip van het offerfeest, zijn gesteund op godsdienstige voorschriften en op de Europese, federale, Vlaamse en lokale regelgeving. De belangrijkste regels samengevat:

- **De godsdienstvrijheid**, in het bijzonder het belijden en de praktische toepassing van de geboden en de voorschriften.
- **Het dierenwelzijn**, in het bijzonder het dierenvervoer en de slachthandeling.
- **De volksgezondheid**, in het bijzonder de voedselveiligheid en de organisatie van de slachtinrichting.
- **Het leefmilieu**, in het bijzonder de afvalverwerking.
- **De openbare orde**, in het bijzonder de verkeersafwikkeling en de samenkomst van personen op de openbare weg en openbare plaatsen.

6. Verdeling van de bevoegdheden

6.1. De religieuze autoriteiten

In het kader van het offerfeest vervult de Executieve van de Moslims (EMB) in België, bijgestaan door de vertegenwoordigers van de moskeeën, de rol van coördinator tussen de verschillende partijen en levert eveneens de machtiging vereist voor elk offeraar. Gezien de complexiteit van de taak moet de EMB kunnen rekenen op de samenwerking van de openbare overheden, meer bepaald de gemeentelijke overheden.

De reglementering voorziet ook dat het representatieve orgaan van de moslims van België de offeraars bevoegd verklaart om de rituele slachting uit te voeren. Die machtiging moet vastgelegd zijn in een

gedateerd en ondertekend document dat geldig is voor drie jaar en hernieuwbaar. Gezien er geen sprake is van bedwelming, vereist de rituele slachting een grote behendigheid van de offeraar in de zin dat hij absoluut alle vermijdbare opwinding, pijn of lijden van het dier moet vermijden. De Executieve van de Moslims staat garant voor de bekwaamheid van de personen die gemachtigd zijn om de rituele slachting uit te voeren in het kader van het offerfeest.

De religieuze autoriteiten moeten er ook op toezien dat de geloofsgemeenschap wordt ingelicht over de geldende reglementering door middel van de communicatiemiddelen waarover ze beschikken (brochures, affichage in moskeeën, radioboodschappen, informatie via de gemeenten of de gewestelijke overheden).

6.2. De federale overheid

- De federale minister van Volksgezondheid, tevens bevoegd voor Dierengezondheid en Dierenwelzijn, is verantwoordelijk voor het navolgen van de reglementering op het gebied van dierengezondheid en dierenwelzijn tijdens het transport en de slachting. De minister erkent de tijdelijke slachtplaatsen en verleent afwijking voor de openingsdagen en uren van openbare en private slachthuizen. De goede naleving van de reglementering wordt gecontroleerd door de veterinaire diensten van het FAVV de dag van en de dagen voorafgaand aan het feest (in opdracht van de cel dierenwelzijn en CITES van het FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de voedselketen en Leefmilieu). De aanvragen voor tijdelijke machtiging kunnen direct ingediend worden bij de Provinciale Controle-Eenheden van het FAVV (adressenlijst in bijlage I).
- De minister van Justitie (erkenning bedienaars erediensten, betaling wedden imams) is bevoegd voor de erkenning van de religies en hun organen.

6.3. De gewestelijke en provinciale overheden

- De minister van Binnenlands Bestuur is verantwoordelijk voor het doorgeven van de omzendbrief betreffende de organisatie van het feest aan de gemeentelijke besturen. De lokale politiediensten zijn bevoegd om het respect voor de wetgeving in verband met de organisatie van het offerfeest te verzekeren.
- De minister die bevoegd is voor Leefmilieu, is bevoegd voor alles wat betrekking heeft op de afgifte van milieuvergunningen voor de tijdelijke slachtinginrichtingen alsook op de normen betreffende het inzamelen en behandelen van het dierlijk afval afkomstig van de slachtingen.
- De bevoegde diensten zijn:
- *Milieuvergunning:*
 - De Vlaamse Administratie voor milieu, natuur en leefmilieu (AMINAL), afdeling milieu-inspectie, voor het Vlaamse Gewest
- *Behandeling van afval :*
 - De Openbare afvalstoffenmaatschappij (OVAM) voor het Vlaamse Gewest;

De gouverneur kan de coördinatie verzekeren tussen de gemeenschappen, de federale, gewestelijke en gemeentelijke overheden en kan de goede informatieoverdracht in beide richtingen voorzien. De integratiecentra verzekeren ook een goede informatiestroom tussen alle betrokken partijen.

6.4. De gemeentelijke overheden

De lokale overheid komt het meest in aanraking met de verzuchtingen van de bevolking, inclusief de islamitische gemeenschappen. Zij zal lokaal een praktische uitvoering geven aan de diverse regelgevingen met betrekking tot het offerfeest.

De burgemeesters treffen de maatregelen die ze nodig achten om de goede navolging van de

reglementering te verzekeren. De burgemeesters hebben de bevoegdheid op vlak van inzameling en beheer van het afval. Zij zien erop toe dat rituele thuisvlachtingen worden voorkomen.

De gemeentelijke administraties dienen de erkenningaanvragen in voor tijdelijke vlachtplaatsen in samenwerking de initiatiefnemers en de lokale vertegenwoordigers van de religie of de Executieve van de Moslims van België. Bepaalde gemeentelijke overheden nemen de verantwoordelijkheid voor de organisatie van tijdelijke vlachtingplaatsen volgens de normen hieronder opgesomd en in samenwerking met de moslimgemeenschap.

De gemeentelijke administratie levert de ontvangstbewijzen voor vlachtingaangifte aan de particulieren die erom vragen. Daartoe kunnen particulieren zich wenden tot de bevolkingsdienst, milieudienst of dienst maatschappelijke integratie of de wijkantennes, in overeenstemming met de lokale organisatie, om de vlachtingaangifte te doen tenminste twee volle dagen voor de datum voorzien voor de vlachting.

In het geval van rituele vlachting, moet de *eigenaar van het te vlachten dier persoonlijk* de vlachtingaangifte afleggen bij de gemeentelijke administratie van zijn woonplaats, ten minste twee volle werkdagen voor de voorziene datum.

De gemeentelijke politiediensten verzekeren het ordelijke verloop rondom de vlachtingplaats.

7. Vrijheid van levensbeschouwing

7.1. De vrijheid van levensbeschouwing in het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens

In overeenstemming met artikel 9 van het Europese Verdrag van de Rechten van de Mens heeft ieder recht op vrijheid van gedachte, geweten en godsdienst. Dit omvat ook het recht om in het openbaar of in zijn particulier leven zijn godsdienst of overtuiging te belijden door de eredienst, door het onderwijzen ervan, door de praktische toepassing ervan en het onderhouden van de geboden en de voorschriften.

De vrijheid van godsdienst of overtuiging kan in overeenstemming met artikel 9, lid 2 van het Europese Verdrag aan geen andere beperking zijn onderworpen dan die welke bij de wet zijn voorzien en die in een democratische samenleving nodig zijn in het belang van de openbare veiligheid, voor de bescherming van de openbare orde, gezondheid of zedelijkheid of de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen.

Overweging 6 van Richtlijn 93/119/EG van de Raad van 22 december 1993 inzake de bescherming van dieren bij het vlachten of doden onderstreept dat het nodig is rekening te houden met de speciale vereisten ten behoeve van bepaalde religieuze rituelen. Bijgevolg bepaalt artikel 5, lid 2, van de richtlijn dat de verplichting voor de lidstaten om de dieren voor het vlachten te bedwelmen niet geldt voor dieren die worden geslacht volgens speciale methoden die vereist zijn voor bepaalde religieuze rituelen.

7.2. De vrijheid van levensbeschouwing in de Belgische wetgeving

Artikel 19 van de Belgische grondwet waarborgt de vrijheid van eredienst, de vrije openbare uitoefening ervan, en de vrijheid om op elk gebied zijn mening te uiten, zijn gewaarborgd, behoudens bestraffing van de misdrijven die ter gelegenheid van het gebruikmaken van die vrijheden worden gepleegd.

In België beantwoordt het uitoefenen van een godsdienst of overtuiging aan volgende beginselen:

- a) Het vrijheidsbeginsel: iedereen heeft het recht zijn levensovertuiging te beleven.
- b) Het schadebeginsel: de vrijheid wordt ingeperkt op het ogenblik dat het anderen schade veroorzaakt. De overheid kan maatregelen nemen voor de bescherming van de openbare orde, gezondheid of zedelijkheid of de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen. De

overheid heeft terzake een bijzondere verantwoordelijkheid ten opzichte van minderjarigen of in het geval van misbruik van afhankelijkheid. Het schadebeginsel omvat ook de verhouding tussen mensen en dieren. Dieren, die blootstaan onder vormen van mishandelingen kunnen daarom door de overheid bescherming krijgen.

- c) Het gelijkheidsbeginsel: ieder individu, wat ook zijn levensschouwing mag zijn, heeft recht op een gelijke behandeling en op behandeling als een gelijke. Ook iedere levensbeschouwing moet gelijk worden behandeld. Discriminatie van levensbeschouwingen of discriminatie op grond van levensbeschouwing is uit den boze.
- d) Het tolerantiebeginsel: levensbeschouwingen moeten elkaar extern respecteren en intern mogen zij niemand verbieden de eigen levensbeschouwelijke gemeenschap te verlaten.
- e) Het neutraliteitsbeginsel: de overheid mag geen wet uitvaardigen vanuit één specifieke levensbeschouwing.

8. Het vervoer en het welzijn van de dieren

In het KB van 09.07.1999 met betrekking tot het welzijn van de dieren tijdens het transport verwijzen deze regels naar de geschiktheid van dieren voor transport en bepalen dat de dieren over voldoende ruimte moeten beschikken om te staan en samen te gaan liggen op een normale manier. De temperatuur tijdens het vervoer moet binnen de fysiologisch aanvaardbare grenzen blijven en er dient voldoende ventilatie aanwezig te zijn.

Specifiek voor het vervoer van geiten en schapen wil dit dus zeggen dat vervoer in de koffer van een personenwagen of van dieren met samengebonden poten onder geen enkele voorwaarde kan toegelaten worden.

Op 10.01.2001 werd een koninklijk besluit gepubliceerd dat bijkomende dierenwelzijnvoorwaarden oplegt aan dierenverzamelplaatsen en aan het dierenvervoer. Dit besluit voorziet dat ook het niet-commercieel vervoer van nutsdieren als runderen, schapen, varkens en geiten, slechts toegestaan kan worden in vergunde vervoermiddelen. Naar aanleiding van het Offerfeest, is het vervoer van een van deze dieren toegestaan vanaf het bedrijf van een Sanitelverantwoordelijke (met inbegrip van een verzamelcentrum) naar een van de plaatsen als bedoeld in artikel 16 § 2 van de wet van 14 augustus 1986 in een niet-erkend voertuig (privé-auto) voor zover de voorwaarden inzake dierenwelzijn worden nageleefd.

9. Het slachten en het welzijn van de dieren

9.1. Islamitische voorschriften

Volgens de islamitische voorschriften moet het slachten gebeuren door het doorsnijden van de luchtpijp en de halsslagaders van het slachtdier. Voor de meeste islamitische gemeenschappen geldt dat dit gebeurt zonder voorafgaande bedwelming. De dieren moeten valide en gezond zijn, en worden gekozen uit de schapen -, geiten -, runder -, of kameelachtige soort. Op het moment van het offeren wordt het dier op zijn linkerzij gelegd en gedraaid naar de Qibla (Mekka). De voorschriften bepalen verder dat het dier met zachtheid behandeld moet worden en het mes niet mag te zien krijgen. De keelsnede moet in één enkele beweging gebeuren. De offeraar moet de naam van God inroepen alvorens snel en behendig de keel, de slokdarm en halsader van het dier over te snijden.

9.2. Op Europees niveau

De Europese Unie reglementeert de kwestie van de rituele slachtingen sinds 1993 volgens de richtlijn 93/119/EEG van de Raad van de Europese Unie van 22 december 1993 over de bescherming van dieren bij het slachten of doden.

- De bovenvermelde richtlijn stelt dat de lidstaten afwijkingen mogen toestaan voor het slachten of doden van gevogelte, konijnen, varkens, schapen en runderen buiten een slachthuis door de eigenaar als het om persoonlijke consumptie gaat en als de dieren van de varkens-, schaap- of rundersoort op voorhand verdoofd worden. De eis dat dieren worden bedwelmd geldt echter niet voor dieren die het object zijn van specifieke slachtmethodes vereist voor bepaalde religieuze rituelen; vandaar dat ze dan ook niet buiten een erkende inrichting kunnen worden uitgevoerd.
- De richtlijn 93/119/EEG stelt eveneens dat de religieuze autoriteit van de lidstaat voor welke de slachtingen worden uitgevoerd, bevoegd is voor de toepassing en controle van de specifieke voorschriften die de slachting volgens religieuze rituelen betreffen.

De Europese richtlijn is verwerkt in de Belgische wetgeving via het koninklijk besluit van 16/01/1998 betreffende de bescherming van dieren tijdens het slachten of doden.

Aan het Verdrag van Maastricht, tot oprichting van de EU, is bij de wijziging van dit verdrag in Amsterdam in 1997 een protocol toegevoegd, waarin dieren door de EU erkend worden als ‘wezens met gevoel’. De EU en zijn lidstaten moeten volgens dit protocol bij het bepalen en uitvoeren van het beleid inzake landbouw, onderzoek, transport en interne markt hiermee rekening houden.

Dierenwelzijn is in 1999 opgenomen als een non-trade issue in de standpuntbepaling van de EU zoals die bij de onderhandelingen over het vrijmaken van de wereldhandel wordt ingebracht. Dit betekent dat de EU in de onderhandelingen bepleit dat de vrije handel omwille van het dierenwelzijn beperkt mag worden.

9.3. Op Belgisch niveau

In België wordt de rituele slachting beschouwd als een technische handeling die valt onder de reglementering van de slachting van slachtdieren.

a) Bedwelming

De wet van 1986 betreffende het welzijn der dieren voorziet dat elke slachting moet voorafgegaan worden van een bedwelming van het dier. De verschillende methodes voor bedwelming staan uitgelegd in hoofdstuk III van de bijlage met het Koninklijk Besluit van 16 januari 1998 inzake de bescherming van dieren tijdens het slachten of doden.

Een richtlijn voor afwijking van de verplichting tot bedwelming is echter voorzien voor de slachtingen voorgeschreven door religieuze rituelen, op voorwaarde dat de slachting plaatsvindt in een erkende inrichting.

Het wordt *uitgevoerd door een offeraar* die erkend is door de religie belast met de organisatie. Deze richtlijn is bepaald in het koninklijk besluit van 11 februari 1988 betreffende sommige door een religieuze ritus voorgeschreven slachtingen.

b) Slachting

Het Koninklijk besluit van 16.01.1998 op de bescherming van dieren bij het slachten of doden bepaalt dat dieren op passende wijze worden gefixeerd zodat hun vermijdbare pijn, vermijdbaar lijden, vermijdbare opwinding en vermijdbare verwondingen of kneuzingen kunnen worden bespaard. Ook is het verboden de poten van dieren vast te binden en de dieren op te hangen voordat zij worden bedwelmd of gedood.

Bij het rituele slachten moeten de runderen voordat zij worden geslacht evenwel worden gefixeerd volgens een mechanisch procédé teneinde alle pijn, lijden en opwinding, alsmede alle verwondingen of kneuzingen te voorkomen.

c) Slachtplaats

De wetgeving betreffende de veterinaire keuring en de bescherming en welzijn van de dieren dient als

referentie voor wat betrekking heeft op het slachten en doden van dieren. We onderscheiden drie types van slachting:

1) Commerciële slachting

Dit type slachting is het meest voorkomend. Ze heeft steeds plaats in een erkend slachthuis en het vlees is object van keuring door het FAVV (Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen).

2) Particuliere slachting

Dit type slachting, uitgevoerd voor exclusief gebruik van de eigenaar van het dier, vindt plaats in een slachthuis of het huis van de eigenaar. De dieren die buiten een slachthuis mogen geslacht worden zijn gevogelte, gekweekt wild, konijnen, schapen en geiten en varkens. De 4 laatste categorieën moeten bedwelmd worden voor de slachting. Het gaat hier dus niet om een rituele slachting zoals die uitgevoerd in het kader van het offerfeest.

3) Rituele slachting

Dit type van slachting kan commercieel of particulier zijn. Ze moet steeds plaatsvinden in een erkend slachthuis. Om verschillende redenen, voornamelijk omwille van het tekort aan voldoende slachtcapaciteit voor een groot aantal schapen, maar evenzeer om redenen van openbare orde, van leefmilieu en van volksgezondheid, zijn de particuliere rituele slachtingen van grote aantallen schapen tijdens het offerfeest toegestaan niet alleen in erkende slachthuizen, maar ook in inrichtingen die speciaal daartoe tijdelijk erkend werden door de bevoegde federale minister.

Deze inrichtingen worden onder de verantwoordelijkheid van de aanvrager geplaatst die verzocht wordt ze te voorzien, in te richten en hun erkenning aan te vragen in samenwerking met de gemeenten.

Het veterinaire toezicht in deze inrichtingen bestaat uit het toezicht op de naleving van de reglementaire voorschriften en de bijzondere voorschriften die in dit document beschreven zijn.

Het koninklijke besluit van 11 februari 1988 betreffende sommige door een religieuze ritus voorgeschreven slachtingen voorziet eveneens dat de slachting moet uitgevoerd worden door een offeraar die erkend is door het representatieve orgaan van de religie (Executieve van de Moslims van België of Israëlitische Consistorie), en specifiek opgeleid om het lijden van de dieren zoveel mogelijk te voorkomen.

De federale, regionale en gemeentelijke overheden staan niet toe dat rituele slachtingen thuis mogen plaatsvinden. Om illegaal thuis slachten te voorkomen hebben een aantal gemeenten in het verleden een algemeen verbod op thuis slachten ingesteld gedurende de dagen van het islamitisch offerfeest. Deze praktijk verdient volgens ons alle aanbeveling.

10. De volksgezondheid

De wetgeving betreffende de Volksgezondheid en de voedselveiligheid maakt een onderscheid tussen de slachtingen voor commerciële doeleinden en particuliere slachtingen, d.w.z. van dieren waarvan het vlees bestemd is voor de behoeften van de eigenaar. Deze wetgeving stelt dat commerciële slachtingen steeds in een erkend slachthuis moeten gebeuren, maar dat particuliere slachtingen van o.m. schapen ook thuis bij de eigenaar kunnen gebeuren. Op grond van de dierenwelzijnwet mag van deze laatste mogelijkheid geen gebruik gemaakt worden voor rituele slachtingen (meer concreet: zonder bedwelming).

Het Wetenschappelijk Comité van het FAVV (advies 37-2005 van 9 september 2005) heeft zich recent uitgesproken over het niveau van gezondheidsbewaking, met betrekking tot zowel de volksgezondheid (zoönosen) als de diergezondheid, bij particuliere thuis slachtingen. Onder de huidige

omstandigheden, acht dit Comité dat de garanties inzake gezondheidsbewaking onvoldoende zijn bij thuisslachtingen van kleine herkauwers.

11. De openbare orde

De gemeenten hebben tot taak het voorzien in voldoende aanwezigheid van politie, met name over de gezondheid, de veiligheid en de rust op openbare wegen en plaatsen en in openbare gebouwen. Zij handhaaft de orde op plaatsen waar veel mensen samenkomen. De politie draagt zorg voor een goede verkeersafwikkeling en het vermijden of verbaliseren van verkeersinbreuken.

De burgemeester is als hoofd van de administratieve politie belast met de uitvoering van de wetgeving. Het college van burgemeester en schepenen is bevoegd voor het beheer van de gemeentelijke inrichtingen. In een aantal gemeenten wordt van deze inrichtingen gebruik gemaakt voor de installatie van een tijdelijke slachtinrichting.

12. Het overleg over de lokale organisatie van het offerfeest

Het offerfeest dient zo georganiseerd worden dat elke moslimfamilie het evenement kan vieren, en dit in overeenstemming met de wetgeving hieromtrent.

Daartoe is het van primordiaal belang dat er kan gerekend worden op de actieve samenwerking en verantwoordelijkheid van de bevoegde instanties, de moslimgemeenschap en de representatieve organen (Executieve van de Moslims van België, moskeeverenigen).

Het slagen van het feest hangt af van verschillende factoren. De belangrijkste is zeker en vast een goede samenwerking tussen de moslimgemeenschap en de lokale autoriteiten. Overal waar het feest slaagt, merken we dat de organisatie het resultaat is van een actieve samenwerking tussen de vertegenwoordigers van de religie (EMB, moskeeverenigen) en de bevoegde gemeentelijke diensten. Vandaar dat de voorbereiding van het feest best begint met een **overleg** tussen alle betrokken actoren.

a) De moslimgemeenschap

- Overleg met lokale partners over slachtinrichtingen
- Een tijdelijke plaats (mee) organiseren voor bijkomende slachtingen
- Voorzien van offeraars en vorming van de offeraars
- Vrijwilligers inzetten om de organisatie en verloop van de dag van het feest bij te staan
- Informatie aan moslimgemeenschap over de organisatie van het offerfeest
- Informatie over mogelijkheden tot alternatieven voor slacht (kant- en klaar pakketten, offergave)

b) De schapenhandelaars

- Afspraken in verband met organisatie tijdelijk slachthuis (bv. via aanbesteding tijdelijke slachtvloer)
- Afspraken in verband met levering van het schaap op de dag van het offerfeest

c) De (tijdelijke) slachthuizen (zie bijlagen)

- Afspraken in verband met inzet capaciteit van slachtvloer en andere infrastructuur
- Afspraken in verband met inzet van slachters en uitbeners

d) De gemeentelijke diensten

d.1. Integratiedienst

- Coördinatie en afstemming tussen diensten en gemeenschappen

- Informatie over regelgeving en de lokale organisatie
- Informatie aan de bevolking over het offerfeest

d.2. Dienst leefmilieu

- Coördinatie en afstemming tussen diensten en gemeenschappen
- Uitreiken van de milieuvergunning (o.b.v. advies OVAM)

d.3. Technische dienst (dienst gebouwen - dienst wegenwerken - dienst feestelijkheden)

- Vervoer van materiaal naar de tijdelijke slachtvloer
- Assistentie bij de plaatsing en afbraak van de installatie op de slachtvloer
- Gebruik van gebouw voor inrichting van een tijdelijke slachtvloer
- Gebruik van nadar, tafels, stoelen, toiletwagen, tent, administratieve container
- Gebruik van andere materialen (touwen, kruiwagens, ...)
- Plaatsen (huren) van afvalcontainers
- Opkuis van de vloer

d.4. Politie

- Afspraken over de algemene veiligheid slachtvloer (toezicht)
- Afspraken over de verkeerscirculatie rond slachtinrichting
- Afspraken over het toezicht op dierenvervoer
- Afspraken over het toezicht op het verbod op rituele thuisslaching

d.5. Brandweer

- Voorzien in watertoevoer.

e) FAVV

- Goedkeuring tijdelijke slachtvloer
- Inzetten van inspecties

f) FOD VVVL, Dienst dierenwelzijn en CITES

- Inzetten van inspecties

g) De veeartsen

- Voorzien in aanwezigheid veeartsen i.f.v. gezondheidscontrole van de dieren op de slachtvloer.

h) Rendac

- Afspraken rond ophaling slachtafval en huiden.

i) Rode kruis

- Opstellen en bemannen van een hulppost voor eerste hulp bij ongevallen.

In een aantal regio's of gemeenten zullen aanvullende maatregelen nodig zijn voor een goed verloop van het offerfeest, zoals:

- Op basis van een voorafgaande evaluatie van de slachtcapaciteit, in samenwerking met de lokale moslimgemeenschap, de provincie en omliggende gemeenten, voldoende capaciteit voorzien in overeenstemming met de vraag;
- Voorzien in een bijkomende inrichting in het geval van een te hoge vraag. Hierbij kan een samenwerkingsakkoord worden gesloten met de aanpalende gemeenten;
- Huur van een erkende, mobiele slachtinrichting;
- Voorzien in een voldoende aantal offeraars en onthuiders;
- Voorzien in een genummerd rollensysteem, om de wachttijd te beperken;

- Spreiding van de organisatie van het feest over twee dagen in het geval van een te hoge vraag;
- Verscherpen van de controles inzake transport van schapen, om elke verkoop direct aan het huis van particulieren te vermijden;
- Aan de particulieren vragen binnen de 15 dagen een kopie van het ontvangstbewijs van slachtingaangifte terug te sturen voorzien van de stempel van de plaats en datum van het slachten.

13. De erkenning van een tijdelijke slachtvloer

Eerst en vooral is het belangrijk te herinneren dat tijdelijke slachtvloeren alleen maar in het kader van het offerfeest mogelijk zijn. Voor de rest van het jaar moeten rituele slachtingen altijd in een erkend slachthuis gebeuren.

De erkende slachthuizen zijn gericht op de dagelijkse markt van vraag en aanbod. Aangezien het ritueel slachten enkel mag plaatsvinden in een erkende inrichting is het onontbeerlijk op de dag van het offerfeest genoeg plaats te voorzien voor de slachting.

Piekmomenten zijn door reguliere voorzieningen altijd moeilijk op te vangen. De eerste stap is dus tijdig de beschikbare slachtingcapaciteit te evalueren voor de dag van het offerfeest. In het geval van onvoldoende capaciteit (wat heel vaak het geval is gezien de grote aantallen slachtingen op een dag), moet op lokaal niveau de nodige maatregelen worden getroffen om de beschikbare capaciteit te evalueren. De plaatsen waar rituele slachtingen de dag van het offerfeest legaal mogen plaatsvinden zijn de volgende:

- Erkende slachthuizen voor de diersoort
- Erkende slachthuizen voor een andere diersoort (onder octrooi van een nieuwe erkenning voor de betrokken diersoort(en) of een tijdelijke erkenning in het kader van het offerfeest)
- De tijdelijke slachtingplaatsen (openbare of private inrichtingen ter beschikking gesteld van de organisatoren).

Tijdelijke slachtinrichtingen, georganiseerd bij particulieren

Tijdelijke slachtinrichting kunnen georganiseerd worden door particulieren, de moslimgemeenschap of de gemeente zelf, maar dit dient steeds te gebeuren in samenwerking met het lokale bestuur. Om hygiënische, organisatorische en andere redenen kunnen de lokale moslimgemeenschappen in overleg met de lokale overheden immers erkenningen aanvragen voor kleinere tijdelijke slachtinrichtingen georganiseerd bij particulieren. Deze locaties moeten vanzelfsprekend voldoen aan de wettelijk vooropgestelde criteria voor tijdelijke slachtinrichtingen. Het is de inrichter die bij de lokale overheid om nodige erkenning gaat en die instaat voor de organisatie van de tijdelijke slachtinrichting. Schapenfokkers (beslagadres) en handelaars (privé – adres) kunnen dus ook erkend worden als tijdelijke slachtingplaats, als ze een aanvraag doen en beantwoorden aan de voorwaarden hieronder beschreven.

13.1 De slachthuizen erkend voor de betrokken diersoort

Bedoeld wordt slachthuizen erkend binnen de vleeskeuringwetgeving. Hier gebeurt steeds een veterinaire keuring.

Particuliere slachtingen zijn toegestaan onder de volgende voorwaarden:

- ☞ Het slachthuis moet erkend zijn voor het slachten van de betrokken diersoort. In dat geval wordt het vlees gekeurd, waarbij een ruitvormig keurmerk wordt aangebracht voor de schapen en geiten alsook de runderen van minder dan 12 maanden. Wanneer het een particuliere slachting betreft, mag het vlees uitsluitend en rechtstreeks naar de woning van de particulier vervoerd

worden. De niet ontbeende karkassen van runderen van meer dan 12 maanden worden getransporteerd naar een erkend atelier voor stukzagen of naar een slager bevoegd om categorie 1-materiaal te behandelen. Dit vlees mag dus op geen andere plaats worden gelost, noch op enige wijze in het commerciële circuit worden gebracht, te koop gesteld of verkocht.

- ☞ Om tegemoet te komen aan het gebrek aan slachtcapaciteit van deze slachthuizen kan de vloer voor noodslachtingen op dagen van het offerfeest gebruikt worden voor het uitvoeren van rituele particuliere slachtingen (waarbij onder slachten moet begrepen worden: keling, uitslaching en keuring), op voorwaarde dat niet gelijktijdig noodslachtingen worden uitgevoerd.

13.2 Slachthuizen niet erkend voor de betrokken diersoort

- ☞ Indien het slachthuis niet erkend is voor het slachten van de betrokken diersoort, moet een erkenningsaanvraag ingediend worden voor het slachten van de betreffende diersoort (in overeenstemming met het Koninklijk Besluit van 30 december 1992 betreffende de erkenning en de inrichtingsvoorwaarden van de slachthuizen en de andere inrichtingen). In dit geval moeten de uitbaters van de betrokken slachthuizen voor de diersoorten die ze bijkomend wensen te slachten een formulier voor het indienen van een erkenningsaanvraag per aangetekende brief aan het Hoofdbestuur van het FAVV keuring overmaken, alsook een nieuw plan (3 exemplaren) ter goedkeuring indienen.
- ☞ Een andere mogelijkheid is dat deze slachthuizen de tijdelijke opschorting van hun erkenning als slachthuis voor slachtdieren vragen en dat zij, onder dekking van een erkenning als “tijdelijke slachtplaats”, de toestemming krijgen om diersoorten te slachten waarvoor hun slachthuis niet erkend is. Echter de slachthuizen die over een aangepast en volledig van het slachthuis afgesloten lokaal beschikken waar de dieren via een aparte toegang vanaf de openbare weg kunnen worden aangevoerd, hoeven hun gebruikelijke slachtactiviteiten niet stop te zetten. Dit lokaal kan dan erkend worden als tijdelijk slachtplaats en de in overeenstemming met het voormelde Koninklijk Besluit van 30 december 1992 toegekende erkenning moet voor deze inrichtingen niet opgeschort worden tijdens de betrokken dagen. In deze twee gevallen moeten de uitbaters van de betrokken slachthuizen een erkenningsaanvraag als tijdelijke slachtplaats indienen bij het hoofd van de keurkring waar hun slachthuis is gelegen. De bestaande erkenning van hun inrichting als slachthuis wordt naargelang de hierboven vermelde mogelijkheden inzake infrastructuur, voor de bedoelde termijn opgeschort of behouden. Deze aanvraag en het (gunstig) advies van het hoofd van keurkring moeten tenminste twee maanden voor de aanvang van offerfeest opgestuurd worden naar het Hoofdbestuur van het FAVV. Op die manier kan het volledige dossier overgemaakt worden aan de federaal bevoegde minister voor wat de opschorting van de overeenkomstig het Koninklijk Besluit van 30 december 1992 toegekende erkenning en de toekenning van de tijdelijke erkenning betreft.

13.3 Andere inrichtingen dan slachthuizen

Een tijdelijke inrichting laat de gemeenten die niet beschikken over een slachthuis of voldoende capaciteit toe om een maatregel in te lassen die overstemt met de legale voorschriften.

Deze erkenning is tijdelijk en wordt gegeven voor een specifiek periode beperkt tot het offerfeest.

De aanvragen voor erkenning moeten ten laatste twee weken voor het evenement ingediend worden bij het Hoofd van de Provinciale Controle-eenheid van FAVV van waar de te erkennen plaats van slachting zich bevindt.

De aanvragen tot erkenning van deze inrichtingen worden met het advies van het PCE Hoofd door de PCE doorgestuurd naar het Hoofdbestuur, Bestuur Controle van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (WTC III, S. Bolivarlaan 30, 24 e verdieping, 1000 Brussel - Fax : 02/208.36.12).

Een kopie van de aanvraag wordt gestuurd naar de Gouverneur van de desbetreffende provincie.

De erkenning is onderhevig aan volgende voorwaarden:

- ☞ De toegekende erkenning wordt enkel toegestaan ter gelegenheid van het offerfeest, op voorwaarde dat er binnen redelijke afstand geen of onvoldoende slachtcapaciteit in de erkende slachthuizen ter beschikking gesteld wordt; het is aan de moslimgemeenschap om de slachthuiscapaciteiten te evalueren en het gemeentebestuur hiervan in te lichten;
- ☞ De aanvrager moet een sluitende regeling uitwerken in overleg met de bevoegde Gewestelijke overheid voor de ophaling van het slachtafval en van het categorie 1- materiaal, zoals bepaald in het kader van de bestrijding van de Overdraagbare Spongiforme Encephalopathieën.

De inrichtingen die aan de hierboven gestelde voorwaarden voldoen, zullen na een positief advies van de PCE van het FAVV individueel door de bevoegde minister erkend worden. Een brief ter bevestiging van deze erkenning zal onmiddellijk per fax en per post aan de burgemeester van de betrokken gemeente overgemaakt worden.

Het is belangrijk eraan te herinneren dat de organisator verantwoordelijk is voor alle te treffen maatregelen en om alles te voorzien qua organisatie en uitvoering van de rituele slachting in die inrichtingen, met uitzondering van de verklaring van slachting.

Daartoe moeten er voldoende erkende veeartsen belast zijn met de controle van de reglementaire voorschriften tijdens de slachtingen, zonder over te gaan op keuring. De honoraria van de veeartsen zijn ten laste van de aanvrager. De gegevens van die veeartsen alsook hun akkoord moeten bij de aanvraag tot erkenning gevoegd zijn.

14. De inrichting van een tijdelijke slachtvloer

De tijdelijke inrichtingen moeten de mogelijkheid bieden om alle onderdelen van het slachtproces uit te voeren.

- ☞ de inrichting is overdekt;
- ☞ de toegang tot de inrichting moet zodanig georganiseerd zijn dat de activiteiten ordelijk kunnen verlopen. Daartoe kan bijgedragen worden door op de slachtingsaangifte een **tijdstip** op te leggen wanneer men zich kan aanmelden; tevens kunnen dranghekken geplaatst worden om de wachtenden te kanaliseren;
- ☞ laden, lossen en drijven dienen te gebeuren volgens de dierenwelzijnsnormen, er moet een rustplaats voorzien zijn voor de dieren die zijn aangevoerd maar nog niet onmiddellijk geslacht worden (bv. door middel van dranghekken); de aangevoerde dieren mogen niet in het vervoermiddel blijven waarmee zij aangevoerd worden;
- ☞ het uitvoeren van het volledige slachtproces en in bijzonder de keelsnede mag niet zichtbaar zijn van op de openbare weg;
- ☞ de inrichting moet voldoende groot zijn in die zin dat het rusten (indien nodig), het kelen en het onthuiden en verwijderen van de ingewanden volgens een doorstromingsprincipe op een afzonderlijke plaats gebeurt, hetgeen niet noodzakelijk een afzonderlijk lokaal impliceert;
- ☞ een doorstromingssysteem moet georganiseerd worden zodat er een vlotte doorstroming bestaat van de kelingsruimte naar de ruimte waar de onthuiding en de verwijdering van de ingewanden uitgevoerd wordt;
- ☞ de capaciteit van de ruimte voor het onthuiden en verwijderen der ingewanden - de meest tijdrovende bewerkingen - en van het daarvoor aanwezige personeel, zal bepalend zijn voor het aantal en de omvang van de kelingsruimte(n) evenals voor de mate waarin nieuwe dieren tot de kelingsruimte(n) worden toegelaten;

- ☞ er wordt tegelijkertijd slechts één levend dier in de kelingsruimte toegelaten; het dier dient dan onmiddellijk geslacht te worden; meerdere kelingsruimten zijn mogelijk;
- ☞ in de kelingsruimte moeten voldoende recipiënten voor **bloedopvang** voorzien zijn (de slachtplaats moet zodanig ingericht zijn dat het bloed via afloop terechtkomt in recipiënten); (voor de berekening van het totaal volume kan maximaal 3 liter bloed per schaap vooropgesteld worden);
- ☞ voor het onthuiden en het verwijderen van de ingewanden worden de dieren opgehangen; zo dit onmogelijk is, worden zij in een slachtberrie gelegd.
- ☞ er wordt een centrale plaats voorzien waar alle dierlijk afval wordt ingezameld. Dit risicomateriaal dient onmiddellijk gemerkt te worden met de kleurstof 'bleu de méthylène 0,5%'. Dit materiaal, met inbegrip van het opgevangen bloed moet door een erkend ophaler afgehaald worden overeenkomstig de voorschriften van de Gewestelijke overheid.
- ☞ de inrichting moet beschikken over de nodige voorzieningen om voldoende hoeveelheden drinkbaar water ter beschikking te stellen, met het oog op het geregeld reinigen van de vloer en het slachtmaterieel, evenals voor het wassen van de handen van de offeraars;

15. De registratie en afgifte van slachtvergunningen

Drie reglementaire besluiten die belangrijke wijzigingen aanbrengen inzake de aangifte- en registratieverplichtingen bij het slachten van dieren, werden in het Belgisch Staatsblad van 3 september 2004 bekendgemaakt.

Een van de nieuwe elementen hierbij is dat de registratie van eigenaars/aangevers van een particuliere slachting en het afleveren van een slachtaangifte voortaan door alle gemeenten elektronisch dienen te gebeuren via BELTRACE in een centrale gegevensbank.

Een persoon die zich wil laten registreren als aangever/eigenaar van een particuliere slachting, dient zich persoonlijk aan te melden bij de gemeente en zal een document met zijn/haar registratienummer ontvangen. Deze registratie is eenmalig en onafhankelijk van de diersoort die men wenst te (laten) slachten, zij kan dus ruim op voorhand gebeuren.

Voor een particuliere slachting die buiten het slachthuis gebeurt (bij voorbeeld in een tijdelijke erkende slachtvloer), moet de eigenaar een slachtaangifte doen bij de gemeente. Deze is 8 dagen geldig en moet minstens 2 werkdagen op voorhand gebeuren. Bij deze aangifte moet de aangever in het bezit zijn van zijn registratienummer (zie a.) en het beslagnummer van het bedrijf waar het dier gehouden werd. Dit beslagnummer kan men vragen aan de veehouder waar men het dier gekocht heeft of staat vermeld op het vervoersdocument dat de dieren vergezelt.

Voor een particuliere slachting in het slachthuis zal de aangifte bij aankomst in het slachthuis gebeuren. Dezelfde gegevens moeten medegedeeld worden.

Bijzondere faciliteiten voor slachtingen in het kader van het offerfeest

Omwille van de specifieke manier van verhandelen van dieren in deze periode is het niet altijd eenvoudig te beschikken over het beslagnummer. Het opzoekwerk dat hiervoor nodig is kan zeer hinderlijk zijn voor de geplande initiatieven van de gemeenten ter gelegenheid van de religieuze feesten. Vandaar dat volgende uitzondering in het kader van het offerfeest toegestaan worden:

- De slachtaangifte hoeft geen 2 werkdagen vóór de slachting te gebeuren en mag in een andere gemeente gebeuren dan in de woonplaats van de aangever.
- Indien het beslagnummer van het bedrijf van herkomst van het dier niet bekend is, kan voor schapen en geiten het nummer 20130091 gebruikt worden.

Om de administratieve verplichtingen vlot te laten verlopen is het aan te bevelen dat diegene die een dier voor eigen gebruik willen laten slachten, zich reeds op voorhand in zijn/haar gemeente laat registreren.

16. De aanvoer van dieren

Tijdens het offerfeest worden er veel schapen verplaatst. De eerste maatregel die getroffen moet worden op de dag van het feest maar ook en vooral tijdens de week die eraan voorafgaat, is erop toe te zien dat de reglementering betreffende het transport van dieren wordt gerespecteerd. De regels zijn de volgende:

- 1) Het transport mag enkel plaatsvinden vanaf de veehouderij (of de verzamelplaats) naar het slachthuis of naar een veehouder erkend voor die soort (dus nooit naar de particuliere woning);
- 2) Het transport moet plaatsvinden in een voertuig vergund door FAVV;
- 3) Tijdens het transport moet het schaap over voldoende plaatst beschikken om in een natuurlijke houding te staan en te liggen. De poten van het dier mogen in geen geval samengebonden zijn.

In het geval van de verkoop in het kader van het offerfeest, echter, mogen particulieren, krachtens een afwijking, hun schaap vervoeren vanaf het verkooppunt naar het slachthuis, in hun niet vergund voertuig. Ze mogen daarvoor hun eigen voertuig gebruiken, maar moeten er wel op letten dat de voorwaarden voor het welzijn van het dier tijdens het transport worden gerespecteerd.

Het schaap mag in geen geval in de koffer van de auto vervoerd worden.

De week voorafgaand aan het evenement is het ook nodig de controles betreffende het transport van schapen te verscherpen om de rechtstreekse verkoop in het huis van een particulier te vermijden.

In overeenstemming met § 1 van het artikel 5 van het Koninklijk besluit van 22.04.2002 houdende tijdelijke maatregelen ter bestrijding van mond- en klauwzeer moet elk transport van schapen en geiten begeleid worden door de documenten zoals voorzien in bijlage I en II van dit besluit. Een vervoersregister en een reinigings- en ontsmettingsregister moeten worden bijgehouden. Trouwens moeten de banden van niet-erkende voertuigen (privé-auto's) gereinigd en ontsmet worden terwijl erkende voertuigen volledig moeten worden gereinigd en ontsmet.

17. De wachtruimte

Een afgebakende wachtruime moet plaats bieden aan de aangevoerde dieren. De begeleiders van de dieren moeten zich in de wachtruimte kunnen bewegen. De familieleden kunnen in een aanpalende ruimte opgevangen worden. De ruimte kan omsloten worden door nadar en dient geregeld onderhouden. Voordat de wachtruimte betreden wordt moet een plaats worden voorzien voor de administratie en het nakijken van de slachtvergunningen.

18. De offeraars en uitbeners

Het koninklijk besluit van 11 februari 1988 betreffende sommige door een religieuze ritus voorgeschreven slachtingen, voorziet dat de slachting moet uitgevoerd worden door een offeraar die erkend is door het representatief orgaan van de religie (in casu de Executieve van de Moslims van België). De machtiging moet vastgelegd zijn in een gedateerd en ondertekend document en is geldig voor drie jaar en hernieuwbaar.

Gezien er geen sprake is van bedwelming vereist de rituele slachting een grote behendigheid van de offeraar in de zin dat hij absoluut alle vermijdbare opwinding, pijn of lijden moet vermijden. De Executieve van de Moslims staat garant voor de bekwaamheden van de personen die gemachtigd zijn om de rituele slachting uit te voeren in het kader van het offerfeest.

19. De keling en de uitbening

19.1 Keling en keelruimte

De dieren worden aangevoerd vanuit de wachtruimte om door de offeraar te worden gekeeld. De kelingsruimte wordt afgeschermd van de wachtruimte, bv. door panelen of plastic. De toegang wordt zo opgevat dat er geen inkijk mogelijk is vanuit de wachtruimte en buitenruimte. Een aangepaste tafel of inrichting voor de keling dient te worden voorzien. Deze moet zo geplaatst dat het schaap met de kop richting Mekka ligt. Indien er verschillende schapen gelijktijdig geslacht worden mogen de dieren de keling van de andere dieren niet zien. Het bloed en de kop van het dier moeten worden opgevangen in een recipiënt. Een transportmiddel zoals een kruiwagen wordt voorzien om het gekeelde dier naar de uitbeningsruimte te vervoeren. De tafel en vloer worden na elke slachting met water gereinigd.

19.2 Uitbening

De dieren worden met een transportmiddel aangevoerd vanuit de kelingsruimte en op een tafel gelegd of aan een ophangstelsel gehangen. Die moeten in voldoende aantal zijn voorzien opdat de geslachte dieren hygiënisch gestockeerd kunnen worden in afwachting van de uitbening. Er zijn kuipen voorzien voor het slachtafval en de gevilde huiden. Het geslacht vlees wordt in plastic zakken afgeleverd. De vloer wordt na elke uitbening gereinigd, liefst met een hogedrukreiniger.

20. De afvalverwerking

Voor een milieuhygiënische afvoer en verwerking van afvalstoffen die vrijkomen bij de slachting van schapen dienen deze afvalstoffen in de eerste plaats juist gescheiden te worden. Belangrijk hierbij is dat de huiden apart moeten worden bewaard. De huiden kunnen immers nog gebruikt worden voor de productie van leder. Indien van deze optie geen gebruik wordt gemaakt, moeten de huiden als afval beschouwd en verbrand worden in een vergunde afvalverbrandingsoven. Huiden kunnen absoluut niet samen met het dierlijk afval afgevoerd worden.

Dierlijk afval = categorie 1-materiaal

Omdat bij rituele slachtingen van schapen geen verplichte keuring bestaat, dient men er zich van bewust te zijn dat al het dierlijk afval dat vrijkomt, gerekend wordt onder categorie 1-materiaal. Categorie 1-materiaal is het dierlijk afval waarvan men vermoedt dat het, zelfs na warmtebehandeling, ernstig gevaar (overdraagbare dierziekten zoals BSE en scrapie) inhoudt voor de gezondheid van mens of dier.

Onder dierlijk afval worden de beenderen, koppen, ingewanden en het bloed gerekend. Wat vaste dierlijke afvallen betreft, dienen deze na denaturatie (kleuring met methyleenblauw 0,5%) in lekvrije en afsluitbare recipiënten te worden bewaard. Op de recipiënten dient op duidelijke wijze de vermelding “categorie 1-materiaal - uitsluitend geschikt voor verwijdering” aangebracht te worden.

Bloed moet eveneens in lekvrije, daartoe voorziene recipiënten opgevangen en bewaard, doch dient niet gedatureerd te worden, omdat dit technisch onmogelijk is. Ook hier dient de vermelding “categorie 1-materiaal - uitsluitend geschikt voor verwijdering” aangebracht te worden.

In principe dienen de afvallen in afwachting van de afvoer gekoeld bewaard te worden.

Het geproduceerde slachtafval moet opgehaald worden door een erkend ophaler van categorie 1-materiaal. Om de ophaling op de dag van het offerfeest vlot te laten verlopen, wordt aangeraden om vooraf een contract af te sluiten met een door de OVAM erkend ophaler of geregistreerd vervoerder. Lijsten van ophalers zijn terug te vinden op de OVAM-website (www.ovam.be) of kunnen bij de dienst biologische afvalstoffen van de OVAM bekomen worden (015/284.369).

De ophaling van de afvalstoffen dient binnen 2 werkdagen na de datum van het offerfeest uitgevoerd te worden. De ophaalbonnen, die door de ophaler of vervoerder worden afgeleverd bij de ophalingen, dienen, minstens 3 jaar bewaard te worden als bewijs van ophaling.

Mest en maagdarminhoud

Kleine fracties mest en maagdarminhoud mogen samen met het dierlijk afval verzameld worden. Het mengsel zal dan, net als het dierlijk afval, beschouwd worden als categorie 1-materiaal en mag worden opgehaald door een daartoe erkende ophaler of geregistreerde vervoerder.

Afvalwater

Het afvalwater afkomstig van de reiniging van de bakken, slachtvloer,... mag enkel geloosd worden via een rioleringsstelsel dat aangesloten is op een operationele rioolwaterzuiveringsinstallatie (zuiveringszone A). Het reinigingswater moet vóór de lozing een zeef met een doorsnede van maximum 6 mm passeren. Het dierlijk afval dat door deze zeef wordt tegengehouden is eveneens categorie 1-materiaal en moet met het dierlijk afval verwijderd worden.

Wanneer het niet mogelijk is om het reinigingswater via een rioolwaterzuiveringsinstallatie af te voeren, mag er geen lozing plaatsvinden. In dat geval dient al het reinigingswater opgevangen en afgevoerd te worden naar een openbare waterzuiveringsinstallatie.

20.1 Slachtingen in een bestaand slachthuis

De milieuvergunning van een bestaand slachthuis omvat reeds alle bepalingen inzake het milieu-aspect waaraan voldaan moet worden bij de organisatie van rituele slachtingen. Enkel wanneer op het terrein van het slachthuis naast dierlijk afval van het slachthuis ook slachtafval van derden aanvaard wordt, moet het slachthuis zich in regel stellen met de reglementering omtrent tijdelijke inzamelplaatsen, zoals in 2.a. verder wordt behandeld.

20.2 Slachtingen op een tijdelijke slachtvloer erkend door het FAVV

a. Voorafgaande meldingsplicht voor rituele slachtingen

Tijdelijke inrichtingen voor het ritueel slachten van schapen vormen een (tijdelijke) klasse 3-activiteit conform **rubriek 45.1.c. (“Slachthuizen en private slachterijen: rituele slachtingen in het kader van godsdienstbeleving”)** van Vlarem I (Vlaams Reglement betreffende de Milieuvergunning). Deze activiteit dient derhalve voorafgaand aan het college van burgemeester en schepenen gemeld te worden. Het college neemt akte van deze melding.

Aan de exploitatie van deze tijdelijke inrichting zijn een aantal voorwaarden van Vlarem II gekoppeld. Deze zijn te vinden in Hoofdstuk 5.45: Voedingsnijverheid en -handel. De algemene bepalingen waaraan voldaan moet worden zijn te vinden onder Afdeling 5.45.1., de bepalingen die specifiek gelden voor slachthuizen en slachterijen onder Afdeling 5.45.2.

Algemene informatie in verband met deze meldingsplicht is te vinden in Hoofdstuk II van Vlarem I.

b. Milieuvergunning voor het lozen van reinigingswater

Wanneer het reinigingswater afkomstig van de slachtvloer afgevoerd wordt via het rioleringsstelsel is een vergunning voor **rubriek 3.4. “het lozen van niet in rubriek 3.6. begrepen bedrijfsafvalwater** dat één of meer van de in bijlage 2C bij titel I van het Vlarem bedoelde gevaarlijke stoffen bevat in concentraties hoger dan de geldende milieukwaliteitsnormen voor het uiteindelijk ontvangende oppervlaktewater, met een debiet tot en met 20 m³/u” van Vlarem I nodig. Hierdoor moet aan de voorwaarden beschreven in Hoofdstuk 5.3. (“Het lozen van afvalwater en koelwater”), Afdeling 5.3.2.

(“Bedrijfsafvalwater”) voldaan worden. Het lozen van dit afvalwater is een klasse 2-activiteit, waarvoor een tijdelijke milieuvergunning bij de burgemeester en schepenen van de gemeente bekomen kan worden. Algemene informatie in verband met deze milieuvergunningsaanvraag is te vinden in hoofdstuk III van Vlarem I.

c. Milieuvergunning en registratie voor de opslag van dierlijk afval

Indien naast dierlijk afval afkomstig van de slachtingen uitgevoerd op de erkende slachtvloer, ook slachtafval van derden aanvaard wordt, dient men vergund te zijn voor **rubriek 2.1.1. (“Opslag van afvalstoffen niet aan een verwerking van afvalstoffen verbonden) en/of rubriek 2.1.2. (“Overslag van afvalstoffen, niet aan een verwerking verbonden”)** van Vlarem I.

De intermediaire opslag van afvalstoffen is een klasse 1-activiteit, dit houdt in dat aan de algemene bepalingen van hoofdstuk 5.2 (“Inrichtingen voor de verwerking van afvalstoffen”) voldaan moet worden. Hierbij kunnen voor bepaalde voorwaarden afwijkingen worden aangevraagd.

De milieuvergunningsaanvraag voor een tijdelijke klasse 1-inrichting kan eveneens bij de burgemeester en schepenen van de gemeente ingediend worden. Algemene informatie in verband met deze milieuvergunningsaanvraag is te vinden in hoofdstuk III van Vlarem I.

Naast de milieuvergunning moet een tijdelijke opslagplaats van dierlijk afval bij de OVAM **geregistreerd worden als intermediaire opslagplaats**. Het registratieformulier voor intermediaire opslagplaats moet volledig ingevuld ten laatste één maand voor de aanvang van het offerfeest aan de OVAM bezorgd worden.

Deze milieuvergunningen dienen jaarlijks opnieuw aangevraagd te worden.

c. Contract met een erkend ophaler

Het dierlijk afval dat geproduceerd wordt op een tijdelijke slachtvloer, dient door een daartoe erkend ophaler of geregistreerd vervoerder van categorie 1-materiaal te worden opgehaald. Het contract dat afgesloten werd met een erkende ophaler dient ten laatste één maand voor de aanvang van het offerfeest aan de OVAM bezorgd te worden.

20.3 Tijdelijke inzamelplaatsen voor dierlijk afval

Voor wat betreft tijdelijke inzamelplaatsen kan een onderscheid gemaakt worden tussen tijdelijke inzamelplaatsen op het terrein van een door het FAVV erkend slachthuis of erkende tijdelijke slachtvloer en tijdelijke inzamelplaatsen op andere terreinen

a. op het terrein van een slachthuis

Wanneer een bestaand slachthuis naast het dierlijk afval afkomstig van het eigen slachthuis ook slachtafval van derden aanvaardt, dient een milieuvergunning voor rubriek 2.1.1. en/of rubriek 2.1.2. en een registratie als intermediaire opslagplaats aangevraagd te worden zoals beschreven in 1.c. De vergunning voor de opslag van dierlijk afval afkomstig van het eigen slachthuis zit vervat in de basisvergunning van het slachthuis.

Het dierlijk afval dat wordt ingezameld, dient door een daartoe erkend ophaler of geregistreerd vervoerder van categorie 1-materiaal te worden opgehaald. Het contract dat afgesloten werd met een erkende ophaler dient samen met het ingevulde registratieformulier voor intermediaire opslagplaatsen ten laatste één maand voor de aanvang van het offerfeest aan de OVAM bezorgd te worden.

b. op een ander terrein

Gemeenten die een tijdelijke inzamelplaats voor dierlijk afval, afkomstig van het islamitisch offerfeest, willen aanbieden aan hun inwoners, moeten een milieuvergunning voor rubriek 2.1.1. en/of rubriek 2.1.2. en een registratie als intermediaire opslagplaats aanvragen zoals beschreven in 1.c.

Zoals voor de tijdelijke opslag van dierlijk afval op het terrein van een slachthuis of tijdelijke

slachtvloer moet het ingezamelde dierlijk afval door een daartoe erkend ophaler of geregistreerd vervoerder van categorie 1-materiaal worden opgehaald. Het contract dat afgesloten werd met een erkende ophaler dient samen met het ingevulde registratieformulier voor intermediaire opslagplaatsen ten laatste één maand voor de aanvang het offerfeest aan de OVAM bezorgd te worden.

20.4 Tijdelijke vervoerders van dierlijk afval

Transporteurs die dierlijk afval van het offerfeest willen vervoeren en niet beschikken over een erkenning als ophaler van dierlijk afval, dienen een registratie als vervoerder van categorie 1-materiaal aan te vragen door het registratieformulier volledig ingevuld ten laatste één maand voor de aanvang van het offerfeest aan de OVAM (dienst biologische afvalstoffen) te bezorgen.

Geregistreerde vervoerders dienen een contract met een erkend verwerker van categorie 1-materiaal toe te voegen aan hun registratieaanvraag. Indien de vervoerder in opdracht van een erkend ophaler van categorie 1-materiaal werkt, dient hij het contract met deze ophaler samen met de registratieaanvraag aan de OVAM te bezorgen.

21. Controles en sancties

De aanvrager is verantwoordelijk voor alle te voorzien en te nemen maatregelen met betrekking tot de organisatie en de uitvoering van de rituele slachtingen in deze inrichtingen, met uitzondering van de slachtingsaangifte.

Hiervoor moet een voldoende aantal erkende dierenartsen belast worden met het toezicht op de naleving van de reglementaire voorschriften tijdens het volledige slachtproces, zonder dat evenwel gekeurd wordt, aangezien particuliere slachtingen van schapen en geiten buiten het slachthuis niet aan keuring onderworpen zijn. De honoraria van deze dierenartsen zijn ten laste van de aanvrager. De coördinaten van de dierenartsen, alsook hun geschreven akkoord dienen bij de erkenningaanvraag gevoegd te worden.

Zoals bij elke grote manifestatie, is het offerfeest onderworpen aan de controles uitgevoerd door de bevoegde autoriteiten.

Zoals vooraf vermeld worden de rituele slachtingen uitgevoerd onder toezicht van erkende veeartsen. Ze zijn verantwoordelijk voor volgende taken:

- Controle van het transport
- Controle van de identificatie van de dieren en de documenten (transportregister – desinfecties) in overeenstemming met het ministeriële besluit van 22 april 2002 over tijdelijke maatregelen in het gevecht tegen mond- en klauwzeer.
- Controle van het welzijn van de dieren voor en tijdens de slachting
- Controle van het beheer van categorie 1-materiaal
- Controle van de algemene hygiëne.

Alle inbreuken op de wetgeving kunnen strafwettelijke sancties tot gevolg hebben. In het geval van een rituele slachting in huis bij particulieren, zal het beslag op het levend of geslacht dier gepaard gaan met een hoge financiële sanctie.

22. Woordenlijst (cf. def. van relevante wets- of besluitsart.)

Bedwelming: methode die, bij toepassing op een dier, hem onmiddellijk in een bewusteloze staat brengt.

Dierlijk afval: zijn gedefinieerd als dierlijk afval kadavers, karkassen, delen van dieren of producten van dierlijke oorsprong die niet bestemd zijn voor directe menselijke consumptie. Het dierlijk afval is geklasseerd in functie van de risico's die ze inhouden.

Doden: iedere methode die resulteert in de dood van een dier

Categorie 1-materiaal: dierlijk afval dat mogelijk een ernstig gevaar inhoudt voor de gezondheid van mens en dier. Hiertoe behoren onder andere krenten, dieren en delen van dieren die vermoedelijk besmet zijn met TSE, gezelschapsdieren en gespecificeerd risicomateriaal (GRM). Ondermeer hersenen, ogen en ruggenmerg van herkauwers ouder dan 1 jaar worden gezien als GRM. (De volledige definitie van GRM is terug te vinden in Verordening 999/2001/EG en de aanpassingen van deze verordening).

Categorie 2-materiaal: hele kadavers van dieren die geen gevaar opleveren voor de verspreiding van op mens of dier overdraagbare ziekten en delen van dieren die niet langer voor menselijke consumptie bestemd zijn

Categorie 3-materiaal: dierlijk afval dat geen ernstig gevaar oplevert voor de verspreiding van op mens of dier overdraagbare ziekten zoals afval voor menselijke consumptie goedgekeurde dieren, bv. slachtafval, vetten en beenderen.

Particuliere slachting: slachting van een dier waarvan het vlees enkel bestemd is voor de behoeften van de eigenaar en zijn of haar gezin.

Slachtdier : dieren van de runder-, schapen-, geiten-, varken- en eenhoevigen (paarden, ezels).

Slachten : operatie van doden en onthuiden van een slachtdier met het oog op menselijke consumptie. Het feit een dier te doden door verbloeding.

Slachthuis: inrichting in de welke slachtdieren, gevogelte, konijnen of fokwild geslacht worden; het wordt uitgbaat door een openbare macht of een vereniging van openbare machten, door een fysisch persoon of rechtspersoon van het privaatrecht.

Slachtingsaangifte: verplichte daad die moet gesteld worden bij de gemeente van de aanvrager ten minste 48 uur voor de slachting voor particulier gebruik.

Gespecificeerd risicomateriaal: materiaal dat een hoog risico bezit om zelfs na thermische behandeling grote gevaren voor de menselijke of dierlijke gezondheid te presenteren en dat gedefinieerd is volgens de Europese of federale reglementering (KB van 16 mei 2001)

1. de schedel, inclusief de hersenen en de ogen, de amandelen, de wervelkolom, exclusief de halswervel, borstwervels en lendenwervels, alsook de kam sacralis lateralis en vleugel van het heiligbeen, maar inclusief de achterwortelganglia en het ruggenmerg, van runderen van meer dan 12 maanden, alsmede de ingewanden vanaf de twaalfvingerige darm tot en met het rectum, en het mesenterium van runderen ongeacht de leeftijd
2. de schedel, inclusief de hersenen en de ogen, de amandelen en het ruggenmerg van schapen en geiten van meer dan 12 maanden of waarbij een van de blijvende snijtanden door het tandvlees is gebroken, en de milt en het ileum van schapen en geiten ongeacht de leeftijd.

Schapen : alle leeftijden: milt en ileum. Dieren >12 maand : ook schedel, ruggenmerg, amandelen. Ileum is erbij gevoegd via Verordening (1492/2004) en via omzendbrief dd. 31/08/2004. Niet specifiek omgezet in BE wetgeving, rechtstreeks toepasbaar in alle lidstaten.

23. Wettelijke Index

- Richtlijn 93/119/EEG van de Raad van Europa van 22 december 1993 inzake bescherming van de dieren bij slachten of doden.
- Verordening 1492/2004/EEG van de Raad van de Commissie van 23 augustus 2004 tot wijziging van verordening 999/2001/EEG van de Commissie en de Raad wat betreft uitroeiingsmaatregelen voor overdraagbare spongiforme encefalopathieën bij runderen, schapen en geiten, de handel in en invoer van sperma en embryo's van schapen en geiten en gespecificeerd risicomateriaal.
- Wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en welzijn der dieren.
- Wet van 5 september 1952 betreffende keuring en handel in vlees.
- Koninklijk Besluit van 11 februari 1998 betreffende sommige door een religieuze ritus voorgeschreven slachtingen
- Koninklijk Besluit van 16 januari 1998 inzake de bescherming van dieren tijdens het slachten of doden
- Koninklijk Besluit van 30 december 1992 betreffende de erkenning en de inrichtingsvoorwaarden van de slachthuizen en andere inrichtingen
- Ministerieel besluit van 22 april 2002 houdende tijdelijke maatregelen ter bestrijding van mond- en klauwzeer.
- Koninklijk besluit van 2 juli 1996 betreffende de identificatie en de registratie van schapen, geiten en hertachtigen.
- Koninklijk besluit van 9 maart 1953 betreffende de handel in slachtvlees en houdende reglementering van de keuring der hier te lande geslachte dieren.
- Ministerieel besluit van 11 maart 1953 genomen in uitvoering van het koninklijk besluit van 9 Maart 1953 betreffende de handel in slachtvlees en houdende reglementering van de keuring der in het land geslachte dieren.
- Koninklijk besluit van 4 juli 1996 betreffende de algemene en bijzondere exploitatievoorwaarden van de slachthuizen en andere inrichtingen.
- Koninklijk besluit van 13 juli 1988 waarbij aan de slachthuizen toegestaan wordt om rituele slachtingen uit te voeren op zon- en feestdagen.
- Koninklijk besluit van 9 maart 1953 betreffende de handel in slachtvlees en houdende reglementering van de keuring der hier te lande geslachte dieren.
- Koninklijk besluit van 9 juli 1999 betreffende de bescherming van dieren tijdens het vervoer en de erkenningsvoorwaarden van vervoerders, handelaars, halteplaatsen en verzamelcentra.
- Overeenkomst van 10 januari 2003 betreffende dierlijk afval in de sectoren van vlees en visserijproducten.
- Besluit van de Vlaamse regering van 24 mei 1995 betreffende de ophaling en de verwerking van dierlijk afval
- Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 28 november 2002 betreffende de verwijdering van dierlijk afval en betreffende de inrichtingen voor de verwerking van dierlijk afval.
- Besluit van de Waalse Regering van 21 oktober 1993 betreffende dierlijke afvallen.
- Besluit van de Vlaamse Executieve van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning (titel I van het VLAREM).
- Ordonnantie van 5 juni 1997 betreffende de milieuvergunningen. (Brussel Hoofdstedelijk Gewest)
- Decreet van 11 maart 1999 betreffende de milieuvergunning (Waals Gewest)

NUTTIGE ADRESSEN

1. Overheid

1.1. Federale overheid

Kabinet Rudy Demotte, minister van Volksgezondheid,
Kunstlaan, 7
1210 Brussel
02/220.20.89

Federaal Agentschap voor Veiligheid van de Voedselketen (FAVV)
Meldpunt: 0800/13.550 - <http://www.favv.be>

FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu
Afdeling Dierenwelzijn en CITES
Eurostation , Blok II, 7e verdiep
Victor Hortaplein 40, bus 10
1060 Brussel
Tél : 02/ 524 74 13
Fax : 02/ 524 74 48
E-mail : protectionanimale@health.fgov.be of apf.welfare@health.fgov.be

1.2. Vlaams Gewest

Kabinet Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands bestuur en Inburgering
Kreupelenstraat 2, 1000 Brussel
Tel 02/552 65 00

Administratie Binnenlandse Aangelegenheden
Afdeling Juridische Aangelegenheden en Verkiezingen
Markiesstraat 1, 1000 BRUSSEL
Tel. (02)553 39 70 - e-mail: binnenland-juridisch@vlaanderen.be

AMINAL, Afdeling milieu-inspectie
Graaf de Ferrarisgebouw, Koning Albert II-laan 20, 1000 Brussel
Tel. 02/553.81.83 - e-mail: milieu-inspectie@lin.vlaanderen.be

Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest (OVAM)
Stationsstraat 110 2800 Mechelen
Tel: 015/284.284 - e-mail: info@ovam.be - webstek: www.ovam.be

1.3. Provinciale overheid

Provinciebestuur Antwerpen
Provinciale Integratiedienst,
Boomgaardstraat 144, 2600 Berchem,
03/240.56.54 - e-mail: liesbet.tilsley@welzijn.provant.be

Provincie Limburg
Provinciaal Integratiecentrum Limburg
Universiteitslaan 1, 3500 Hasselt
Tel: 011/ 23.82.20 - e-mail: pric@limburg.be

Provincie Vlaams Brabant

Provinciaal Integratiecentrum Vlaams-Brabant
Provincieplein 1, 3010 Kessel-lo
016/26.73.05 - e-mail: pric@vl-brabant.be

Provincie Oost-Vlaanderen

Provinciale minderhedendienst,
Sint-Niklaasstraat 2, 9000 Gent
Tel: 09/269.27.10
minderheden@oost-vlaanderen.be

1.4. Lokaal

VVSG

Paviljoenstraat 9
1030 Brussel
Lieselot.decalf@vvsg.be - 02/211.55.98 – stafmedewerker afvalbeleid
Dirk.beersmans@vvsg.be – 02/211.55.12 –projectmedewerker diversiteitbeleid

2. Moslimgemeenschappen

Executieve van de Moslim van België

Roupeplein 16, 3e verdieping
1000 Brussel
tel: 02/ 626.15.92 - emb@skynet.be
Tel. : 02/648.35.60 Email: emb@skynet.be
www.embnet.be

Centrum voor Islam in Europa (C.I.E.)

Universiteit Gent,
Dpt. Wijsbegeerte & Moraalwetenschap,
Blandijnberg 2, 9000 Gent
Tel: 09/ 264.69.54 - sami.zemni@UGent.be
www.flwi.ugent.be/cie/

Fondation religieuse islamique turque en Belgique

Haechtsesteenweg 67
1210 Brussel
tel. 02/513.59.35

UMIVOW – UMIVEL - UMIVA

-UMIVA

Plantin en Moretuslei 202
2018 Antwerpen
03/235.48.33 - congresumiva@hotmail.com

-UMIVOW

Schoolstraat 51
9160 Lokeren
tel 09/348.82.99 - umivo_vzw@hotmail.com

V.O.E.M. vzw

Duinstraat 152, 2060 ANTWERPEN
Tel.: 03/ 272 35 07
E-mail: info@voem-vzw.be
www.voem.be

3. Intermediairen

3.1. Vlaamse gewest

Vlaams Minderhedencentrum

Vooruitgangsstraat 323, bus 1
1030 Brussel
tel. 02/205.00.56 - dirk.beersmans@vmc.be

Vlaams Minderhedenforum (Vlaanderen) : www.minderhedenforum.be

Regionale integratiecentrum Antwerpen (PRICMA) : www.pricma.be

Regionaal Integratiecentrum Oost-Vlaanderen (PICO) : www.pico.be

Regionaal Integratiecentrum West-Vlaanderen (PICO): www.pric.be

Lokaal Integratiecentrum de8 (stad Antwerpen): www.de8.be

Lokaal Integratiecentrum ING (stad Gent): www.ingent.be

4. Afvalophaling

RENDAC

Fabriekstraat, 2
9470 Denderleeuw
Tél : 053/64 02 11
Fax : 053/64 02 34

Website betreffende milieuwetgeving (Vlarem-wetgeving)

www.emis.vito.be/navigator

BIJLAGE 2.

VOORBEELDCONCEPT VAN TWEE GESCHIEDEN SLACHTVLOEREN, STAD GENT

Op de groothandelsmarkt worden twee fysiek gescheiden slachtvloeren voorzien. Het ene gedeelte is een slachtvloer met service, het andere een doe-het-zelf slachtvloer.

Slachtvloer met service:

Op deze vloer kunnen mensen terecht die niet zelf hun dier kunnen slachten. Op deze vloer worden volgende stappen voorzien:

1. De mensen bieden zich aan de administratieve post aan voor volgende zaken:
 - controle van het uur waarop zij zich aanbieden
 - slachtbewijs wordt afgestempeld
 - overhandiging plastic zakken om vlees in te stoppen
 - de mensen krijgen een (gekleurd) kaartje waarmee zij zich aan de door hen gekozen slachtvloer (service of doe-het-zelf) moeten aanbieden
2. De mensen halen hun schaap af aan de kooien.
3. Met hun kaartje en hun schaap bieden zij zich aan bij de ingang van de slachtvloer met service voor controle van het tijdstip en het oormerknummer van het dier.
4. Na de controle wordt het schaap gekeeld door een, door de Moslimexecutieve gemachtigde, moslim.
5. Na de keling dienen de mensen zelf hun dier d.m.v. een kruiwagen naar de slachtboxen te brengen
6. In de slachtbox voert een, door de stad aangestelde, slager alle verdere slachthandelingen uit.
7. Hierna wordt het dier door een andere slager gekleefd zodat het ruggemerg verwijderd kan worden.
8. Indien de mensen dit willen kunnen zij de maag van het schaap op het einde van de slachtvloer laten kuisen door helpers.

Doe-het-zelf slachtvloer:

Op deze vloer moeten de mensen alle slachthandelingen (behalve de halssnede) zelf uitvoeren. Op deze vloer worden volgende stappen voorzien:

1. De mensen bieden zich aan de administratieve post aan voor volgende zaken:
 - controle van het uur waarop zij zich aanbieden
 - slachtbewijs wordt afgestempeld
 - overhandiging plastic zakken om vlees in te stoppen
 - de mensen krijgen een (gekleurd) kaartje waarmee zij zich aan de door hen gekozen slachtvloer (service of doe-het-zelf) moeten aanbieden
2. De mensen halen hun schaap af aan de kooien.
3. Met dit kaartje en hun schaap bieden zij zich aan bij de ingang van de doe-het-zelf slachtvloer voor controle van het tijdstip en het oormerknummer van het dier.
4. Na de controle wordt het schaap gekeeld door een, door de Moslimexecutieve gemachtigde, moslim.
5. Na de keling dienen de mensen zelf hun dier d.m.v. een kruiwagen naar de slachtboxen te brengen.
6. Hier dienen zij zelf alle verdere slachthandelingen uit te voeren. (Ook het kuisen van de maag).
7. Er zal wel een slager aanwezig zijn die de dieren komt klieven.

Opmerkingen:

- Voor het service-gedeelte zal er een maximum aantal vooropgesteld moeten worden, afhankelijk van het aantal slagers die we kunnen voorzien en het aantal schapen zij per uur kunnen slachten.
- Bij de doe-het-zelf slachtvloer zullen er geen slagers aanwezig zijn. De mensen zullen dus zelf alle slachthandelingen moeten uitvoeren of iemand meebrengen die dit voor hen kan doen. Er zullen wel een aantal helpers aanwezig zijn om de mensen miniem bij te staan

(bvb. het schap helpen omhoog te hangen), het verkeer te regelen en de slachtvloer proper te houden.

- De twee slachtvloeren zullen dus een aparte ingang met controle en keelruimte hebben.
- De 2 slachtvloeren worden volledig afgesloten d.m.v. hekkens.

Voordelen:

- mensen kunnen kiezen welk systeem ze willen
- dit biedt perspectieven voor de 'nieuwjaarseditie' in 2006
- netto-kostprijs +/-zelfde als in 2004 (rekening houdende met de verhoogde capaciteit)

Nadelen:

- organisatorisch ingewikkelder
- blijft de afhankelijkheid t.o.v. de slaggers
- twee verschillende tarieven kan voor onduidelijkheid zorgen (of juist voor duidelijkheid)

Prijskaartje: (voor de gebruikers)

Het spreekt voor zich dat de twee systemen een verschillend tarief zullen inhouden.

- service: 25 euro (gebruik slachtvloer)+ 3 euro (taksen): **28 euro**
- doe-het-zelf: 10 euro (gebruik slachtvloer) + 3 euro (taksen): **13 euro**

BEGROTING

We voorzien in volgende berekening een maximumcapaciteit van 400 schapen op de service-slachtvloer.

(berekening: 22 slaggers x 3 schapen/uur x 6 uur)

CAPACITEIT 750	
UITGAVEN	
Onderwerp	Uitgaven
Honoraria 24 slaggers x 300/d 20 slaggers x 60/d 50 helpers x 100/d	13.400
Slachtberries	2.000
Zeilen	250
Rode Kruis	10
Elektrabel	100
Aankoop klein materiaal	500
Catering	750
Schorten en messen	250
Master Rental	17.500
Afschrijvingen: - kruiwagens - aankoop materiaal	407,00 665,50
Rendac container, afval en huiden	12.500
Signalisatie	500
Huur slachtmateriaal	2.000
Onvoorziene kosten	1.000
TOTAAL	51.872,5
Inkomsten	
400 x 25	10.000
350 x 10	3.500
750 x 3	2.250
TOTAAL	15.750
NETTO KOSTPRIJS	36.122,5

CAPACITEIT 1000	
UITGAVEN	
Onderwerp	Uitgaven
Honoraria 24 slaggers x 300/d 20 slaggers x 60/d 50 helpers x 100/d	13.400
Slachtberries	2.000
Zeilen	250
Rode Kruis	10
Elektrabel	100
Aankoop klein materiaal	500
Catering	750
Schorten en messen	250
Master Rental	20.000
Afschrijvingen: - kruiwagens - aankoop materiaal	407,00 665,50
Rendac container, afval en huiden	16.000
Signalisatie	500
Huur slachtmateriaal	2.000
Onvoorziene kosten	1.000
TOTAAL	57.872,5
Inkomsten	
400 x 25	10.000
600 x 10	6.000
1000 x 3	3.000
TOTAAL	19.000
NETTO KOSTPRIJS	38.872,5

Vergelijking netto kostprijs 2003 / 2004 / 2005 bij capaciteit 750:

JAARTAL	UITGAVEN	INKOMSTEN	NETTO KOSTPRIJS
2002	53.973,00	10.965,00	43.008,00
2003	52.001,00	4.749,00	47.252,00
2004	37.734,37	11.923,00	25.751,37
2005 (begroting)	51.872,50	15.750,00	36.122,50

Kostprijs per schaap:

JAARTAL	AANTAL SCHAPEN	NETTO KOSTPRIJS	PRIJS/SCHAAP
2002	340	43.008,00	126,50
2003	234	47.252,00	201,93
2004	527	25.751,37	48,86
2005	750	36.122,50	48,16

VOORBEELD VAN ORGANISATIE VAN EEN TIJDELIJKE SLACHTVLOER OP INTERGEMEENTELIJK NIVEAU**1. Situering van het ontstaan van het intergemeentelijk initiatief in Dendermonde**

Dendermonde: heeft een relatief beperkte moslimgemeenschap (< 500 personen) bestaande uit verschillende nationaliteiten. Er is geen overkoepelende zelforganisatie en ook geen moskeevereniging. Vanuit de moslimgemeenschap kwam er in het verleden dan ook geen vraag voor het organiseren van een tijdelijke slachtvloer. Het was het stadsbestuur zelf dat initiatief nam om – ondanks de groep beperkt was - te zoeken naar een wettelijk kader waarin het offerfeest kon plaatsvinden. In eerste instantie werd geprobeerd om tot een oplossing te komen met het plaatselijk slachthuis. Dit bleek evenwel niet mogelijk. Daarom nam het stadsbestuur in 2002 het initiatief om de naburige gemeenten uit te nodigen om samen tot een oplossing te komen. Dit betekende meteen de start van de uitbouw van een intergemeentelijk initiatief ter inrichting van een tijdelijke slachtvloer.

Hamme: In Hamme wonen een 1000-tal moslims van Turkse origine. Sinds 1998 organiseerde Hamme plaatselijk een tijdelijke slachtvloer. Een beperkt initiatief (60-tal schapen) dat echter een goede leerschool bleek te zijn. In 2002 werd evenwel het gebouw waar de tijdelijke slachtvloer werd ingericht door het gemeentebestuur verkocht. M.a.w., een nieuwe locatie diende te worden gezocht en bleek niet zo gemakkelijk te vinden.

Naar aanleiding van de uitnodiging van het stadsbestuur van Dendermonde kwamen Hamme en Dendermonde vrij vlug tot een gezamenlijke oplossing. In Dendermonde werd een locatie gevonden en de knowhow van Hamme werd benut om het initiatief te concretiseren. Bij en volgend overleg – toen waren de praktische contouren reeds klaar- sloot het gemeentebestuur van Waasmunster direct aan bij het initiatief.

In de daarop volgende jaren herhaalde het stadsbestuur van Dendermonde steeds opnieuw de vraag naar samenwerking naar de omliggende gemeenten. In 2005 kwam zo ook de participatie van **Lebbeke** (gemeente met beperkt aantal moslims maar wel met een plaatselijke moskee) en **Buggenhout** (zeer weinig ,< 50 moslims) tot stand. De gemeente **Sint-Gillis-Waas** (gelegen buiten ons arrondissement) (gemeente met een 70-tal moslimgezinnen) stelde in 2004 zelf de vraag om te kunnen participeren.

2. Praktische organisatie

- a. Locatie: in Dendermonde, eigendom van het stadsbestuur
- b. Inrichting: technische dienst stad Dendermonde
- c. Aanvraag erkenning, regeling afvalophaling, milieuvergunning: juridische dienst stad Dendermonde
- d. Communicatie, uitwerken praktische afspraken (uurregeling, afspraken, aanvragen erkenningen offeraars, ...): dienst welzijn gemeentebestuur Hamme
- e. Op de slachtvloer zelf:
 - Voorbereidende werken (inrichting): technische dienst Dendermonde
 - Realisatie:
 - a. Gemeentepersoneel
 - 3-tal arbeiders Dendermonde en 3-tal arbeiders van Hamme, vanuit de andere besturen telkens 1 arbeider. Deze staan in voor reinigen van slachtvloer en kelingsruimtes, het begeleiden van de dieren naar de offerplaats.
 - 3 administratieve medewerkers (1 Dendermonde/ 2 Hamme): controles slachtvergunningen, opvolging uurregeling, ...
 - Politie: vanuit elke politiezone is er ondersteuning (controle op aanvoer, vervoerwagen, identificatie, controle oormerken, ...)

b. Anderen

- Offeraars: er werd gekozen om via de plaatselijke zelforganisaties offeraars (mensen die enkel de keling uitvoeren) te zoeken. Er wordt voor gezorgd dat er zowel Maghrebijnse als Turkse offeraars aanwezig zijn.
De nodige erkenningen worden aangevraagd via de Moslimexecutieve. Er wordt voorzien in een 6-tal offeraars.
- Slachters: er wordt gekozen voor 3 professionele slachters die onthuiden en de uitslaching op zich nemen.

3. Voorwaarden tot participatie

- a. Engagement om professionele uitbouw van de organisatie. Dit engagement houdt niet in het minst een financieel engagement in.
- b. In elk deelnemend bestuur wordt dezelfde prijs gevraagd (= een prijs inclusief slachtvergunning).
- c. Elk deelnemend bestuur volgt dezelfde communicatiewegen: infociche naar de deelnemers en perstekst
- d. Er is een financiële bijdrage afhankelijk van het aantal schapen en de personeelsinzet. M.a.w. de personeelsinzet van Dendermonde en Hamme is groter en deze besturen dragen daardoor minder organisatorische kosten. Het aantal schapen is in verhouding het grootst in Hamme en dit wordt dan ook weer meegenomen in de financiële verdeling.
Gemeenten met geringe inbreng betalen een forfaitaire prijs van 500 euro. Hiervoor kan men 10 schapen laten slachten, bijkomende schapen worden verrekend aan 20 euro/stuk.
- e. Per adres worden slechts 2 slachtvergunningen uitgereikt (dit ter voorkoming van misbruik uit andere gemeenten)

4. Voordelen

- a. Gemeenten met een beperkte vraag kunnen toch een alternatief aanbieden aan hun plaatselijke gemeenschappen.
- b. Kostprijs kan worden gedeeld.
- c. Gemeenten die engagement nemen moeten niet de lasten van andere naburige gemeenten dragen (schapen van inwoners die toch worden aangeboden via het adres van inwoners van het organiserend bestuur).
- d. De werkwijze, de kostprijs is eenduidig en voorkomt discussie.

5. Aandachtspunten

- a. Zorg voor een goede uurregeling, het is evenwel noodzakelijk om ter plaatse wrevel te voorkomen.
- b. Elke lokale moslimgemeenschap is anders georganiseerd. Zeker in kleinere gemeenten is het belangrijk de juiste contactpersonen te kennen. Een goede communicatie is belangrijk zodat zij op hun beurt hun lokale gemeenschap kunnen informeren.
- c. Alle betrokken actoren (ambtenaren die slachtvergunningen uitreiken, politie, schapenhandelaars, ...) goed inlichten in alle betrokken gemeenten.
- d. Goede werkafspraken (die zich inderdaad soms buiten het werkingsgebied – lees: de eigen stad/gemeente- situeren).
De sterkten en zwakten van de diverse besturen moeten goed op elkaar worden afgestemd.

Bijlage 4.**VOORBEELD VAN PLANNINGSFICHE Inrichting tijdelijke slachtvloer (Dendermonde/Hamme)**

Inrichting	<p>Zie bijgevoegd plan.</p> <p>Bij uittekenen van de inrichting, dient men rekening te houden met enerzijds de wetgeving (vb. scheiding keling/slacht/wachtruimte) maar ook oog voor een vlotte doorstroom. Plaats voorzien voor wachtende mensen om te voorkomen dat iedereen in en uitloopt (i.f.v. de veiligheid op de slachtvloer leert de ervaring dat dit heel belangrijk is).</p> <p>Kelingsruimte en slachtruimte creëren in functie van de afvoermogelijkheden. Na elke keling wordt de kelingsruimte schoongespoten (in functie van een vlotte afvoer van het afvalwater moet bij het indelen van de ruimte hiermee rekening worden gehouden).</p>
Vorbereidende werken	<ul style="list-style-type: none"> - Verwijderen aanwezige materialen - In de eerste ruimte voorzien van nadar, 3 ruimtes voorzien. - Voorzien van tafel en enkele stoelen (administratie) - In de tweede ruimte: <ul style="list-style-type: none"> • <u>3 kelingsruimtes inrichten:</u> <ul style="list-style-type: none"> ◦ ruimtes zijn van elkaar afgesloten (vb houten panelen of nadar bedekt met plasticfolie) ◦ vooraan nauwe toegang voorzien (beperkte inblik/privacy) ◦ ‘offertafel’ per ruimte richting ZO (te maken met houten podiumbakken bedekt met plasticfolie) ◦ kuipen voor opvang koppen en bloed ◦ achter de kelingruimtes ongeveer op 1 meter een scheidingwand voorzien (nadar met ondoorzichtige folie) ◦ transportmogelijkheden (kruiwagen, platte wagen, ..) voorzien voor afvoer dier naar volgende ruimte • <u>Slachtruimte:</u> <ul style="list-style-type: none"> ◦ 3 slachtlijnen voorzien (stevige metalen buizen op 2 m hoogte) telkens goed voor 3 dieren ◦ voorzien van voldoende slachthaken ◦ kuipen voor afval (bakken voor huiden en bakken voor slachtmateriaal). ◦ voorzien van plasticzakken voor transport van het geslacht vlees • <u>Afval:</u> <ul style="list-style-type: none"> ◦ plaatsen afvalcontainer voor slachtafval ◦ plaatsen container voor huiden ◦ vaten voorzien voor opvang bloed (worden in container met slachtafval geplaatst – voorkomt lekkage) ◦ afval merken met tartrazine of methylblauw
Aandachtspunten	<ul style="list-style-type: none"> - Muren beschermen met plasticfolie - Scheidingswanden: onderaan opening voor afvoer bloed/water - Hogedrukreiniger voor binnen (schoonspuiten ruimtes) <p>Hogedrukreiniger voor buiten (transport schoonspuiten)</p>
Afvalregeling	
Huiden	<p>Huidenhandel Hulpiau Veldeken 28 9240 Zele</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Door inrichters zelf een container te plaatsen en huiden naar Zele brengen • Prijs per huid: ongeveer 6 €
Slachtafval	<p>Verwerking via :</p> <p>Rendac Fabriekstraat 2 Denderhoutem 053 64 02 11</p>
Vervoer slachtafval/bloed	<p>In gesloten container (opgelet enkel erkende transporteurs)</p> <p>2 mogelijkheden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Via Rendac - Via Mels (Lokeren) <p>Mels Eekstraat 317 9160 Lokeren Tel.: 09/348 25 17 Fax.: 09/349 28 13</p>
<u>Personeel</u>	
Offeraars	<p>Best worden meerdere personen voorzien. Elk werkt in 1 ruimte, derde ruimte kan in tweede instantie worden gebruikt.</p> <p>Te doen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kandidaat-offeraars zoeken via de lokale moskeeverenigingen - Aanvraag voor erkenning van deze offeraars (EMB) – erkenningen dienen in bezit te zijn van de organisator. <p>Executieve van de Moslims van België Louisalaan 500 1050 Brussel (Elsene) 02/648 35 60 02/626 15 99</p>
Slachters	<ul style="list-style-type: none"> ◦ 2 of 3 professionele slachters - Dit maakt dat er snel en degelijk kan gewerkt worden. - Prijs: € 21,5 + BTW per schaap (zelfstandige slachters) - Een andere (goedkopere) regeling is dat men mensen aanwerft (stad) voor bepaald werk op die dag (kostprijs voor 3 mensen: ongeveer 1.000 €). 3 slachters (onthuiden + uitslachten) zijn voldoende voor 100 schapen.
Reinigen kelingruimtes en slachtvloer Wegbrengen afval	<p>Gemeentepersoneel 6 arbeiders (3 van Dendermonde en 3 van Hamme) voorzien voor opkuis, afvalverwijdering, ...</p>

Organisatie (slachtvergunning controleren, oormerk controleren, ...)	Gemeentepersoneel
Toezicht buurt	Politie Dendermonde en Hamme
Veterinair toezicht	Engageren veearts

Afspraken	
Prijs bepalen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Afval • Slachters • Offeraars • Slachtvergunning • Organisatiekosten inrichting <p>Prijs wordt bepaald per schaap te betalen bij afhaken slachtvergunning.</p> <p>Per gezin kunnen maximaal 2 schapen worden geslacht.</p>
Onkostenverdeling	<p>Samenwerking tussen 3 gemeentebesturen: gedeelde lasten/kosten. Op voorhand wordt een schatting gemaakt van in- en uitgaven. Op basis van vaste kosten en variabelen wordt een begroting opgesteld voor de 3 gemeentebesturen. De colleges keuren deze regeling op voorhand goed. Achteraf wordt de reële kostprijs getoetst aan de begroting en komt men tot een definitief akkoord tussen de 3 besturen.</p> <p>De kosten worden verdeeld rekening houdend met de plaats waar de inrichting wordt georganiseerd, de personeelsinzet (o.a. coördinatie), enz.. Van de moslimgemeenschappen wordt gevraagd te voorzien in offeraars (zij kiezen of ze deze mensen een vergoeding geven of niet). Alle andere kosten (facturen)/verantwoordelijkheden zijn ten laste van de lokale overheden.</p>
Overleg met de moslimgemeenschappen	<ul style="list-style-type: none"> - Regeling op papier zetten (+ vertaling)- via de specifieke kanalen verspreiden + info-avond (tolken voorzien) . Bij het afhaken van de slachtvergunning krijgt iedereen het reglement nog eens mee. - Afspraken i.v.m. afhaken slachtvergunningen
Pers	<ul style="list-style-type: none"> - Perstekst opstellen - Geen TV-beelden in tijdelijke inrichting toelaten – afspraken met lokale televisie
Uurregeling	<ul style="list-style-type: none"> - Uurregeling uitwerken op voorhand. Er wordt een lijst gemaakt per kwartier/slachter/schaap. Beginuur: een halfuur na het morgengebed (elk jaar na te vragen). Per gemeente krijgt de dienst slachtvergunningen een lijst waarop men een uur kan reserveren. Op 1 plaats wordt dit gecentraliseerd. In principe moet men ten laatste 2 dagen op voorhand de slachtvergunningen afhaken. Uit de praktijk blijkt dit niet haalbaar. De meeste mensen komen pas de laatste dagen/uren als ze het schaap effectief hebben gekocht. Dit vraagt dan toch wel wat flexibiliteit van de betrokken diensten (ambtenaren). Goede afspraken maken met deze mensen (die vaak niet betrokken zijn bij het organisatieproces) is noodzakelijk.

BIJLAGE 5.

MODEL VAN AFSPRAKENNOTA

Provinciaal Integratiecentrum Antwerpen (PRICMA)

Offerfeest 2005 - Afsprakennota

Tussen

1. Stad ,
vertegenwoordigd door schepen..... en stadssecretaris

Hierna genoemd “het stadsbestuur”;

2. ,

Hierna genoemd “de uitbaters”;

3. De allochtone gemeenschappen in , in concreto:

De gemeenschap:

vertegenwoordigd door

De Vereniging van :

vertegenwoordigd door

hierna genoemd “de gemeenschappen”

4. vzw Integratiecentrum :

vertegenwoordigd door

De taken worden uitgevoerd door

wordt het volgende overeengekomen m.b.t. het verloop en de organisatie van het offerfeest 2006:

Doelstelling

Alle partijen zullen zich gezamenlijk inzetten om een goed verloop te bespoedigen van het offerfeest in voor 2006, dit binnen alle wettelijke normen en bepalingen, en ieder volgens zijn eigen rol en mogelijkheden.

Alle partijen zijn eindverantwoordelijk voor hun eigen taken en spannen zich in om de taken van de andere partners te helpen realiseren.

De evaluatienota van het offerfeest 2005 dienst als leidraad om het offerfeest in 2006 efficiënter te organiseren.

Algemene taakverdeling

Alle partijen erkennen onderstaande taakverdeling:

- a) stadsbestuur: alle wettelijke taken en bevoegdheden, openbare orde en veiligheid, toezicht op naleving van wettelijke naleving en deze afsprakennota, algemene ondersteuning en coördinatie
- b) Uitbaters: organisatie van de tijdelijke slachtinrichting (infrastructuur, vergunningen, verzamelen en verwerken van afval, verkoop van eigen schapen, ...).
- c) Gemeenschappen: organisatie van de voorinschrijvingen en de slachtvolgorde op de dag zelf, voorzien van rituele slachters, sensibilisering van hun leden, communicatie met àlle (potentiële) gebruikers, ontvangen slachtvergoeding van de gebruikers en collectief de forfaitaire kostenvergoeding aan de uitbaters.
- d) Integratiecentrum: ondersteunen de gemeenschappen en het stadsbestuur bij de organisatie.

Taken stadsbestuur

§ 1 Het stadsbestuur van is verantwoordelijk voor onderstaande taken:

- Coördineren van opmaak en naleving van deze afsprakennota en algemene coördinatie van de stedelijke taken (Stedelijke Welzijnsdienst)
- Behandelen van de nodige vergunningen (informatie, behandeling - diensten Ruimtelijke Ordening en Milieu)
- Organisatie verkeerssituatie en openbare orde (Lokale Politie)
- Afleveren en controleren van slachtvergunningen (dienst Burgerzaken)
- Controle op de naleving van de diverse regelgeving (milieu, dierenwelzijn, volksgezondheid, ...)
- Communicatie naar de bevolking m.b.t. het offerfeest (cfr. informatieplicht). Zowel voor, tijdens als na het offerfeest (dienst Communicatie)
- Leveren van nadarhekken, tenten, ... op vraag van de gemeenschappen.
- Het voorzien van accommodatie (mobilhome preventie) en broodjes voor de eigen stadsmedewerkers.

§ 2 Het stadsbestuur draagt geen / wel (te specificeren) financiële en organisatorische verantwoordelijkheid voor het in orde brengen van de tijdelijke slachtinrichting, het slachten of verwijderen van slachtafval.

Taken uitbaters tijdelijke slachtvergunning

§ 1 De uitbaters zijn verantwoordelijk voor onderstaande taken:

- Aanvragen en bekomen van een vergunning voor een tijdelijke slachtinrichting op hun eigendom. Deze inrichting wordt georganiseerd conform alle wettelijke bepalingen en verloopt via het doorstroomprincipe.
- De verantwoordelijkheid voor de schapen die bij hen werden gekocht tot de koper het schaap overneemt om het te laten offeren.
- Het doorverwijzen van kopers en andere potentiële gebruikers naar het centrale contactpunt van de gemeenschappen en het doorspelen van alle noodzakelijke gegevens aan dit contactpunt, volgens een lijst in bijlage.
- Het voorzien van een afgebakende ruimte waar de aangevoerd schapen kunnen rondlopen die door anderen worden aangevoerd. De uitbaters zijn niet verantwoordelijk voor deze dieren. De eigenaars van de dieren zijn verantwoordelijk voor het welzijn van hun dieren en aansprakelijk mochten hun dieren andere dieren kwetsen of goederen beschadigen.
- De uitbaters staan organisatorisch en financieel in voor alle aspecten die niet uitdrukkelijk tot de taken van de andere partijen behoren. Dit is ondermeer: het in regel brengen van de tijdelijke slachtinrichting, het organiseren van het verzamelen, sorteren ophalen en verwerken van alle slachtafval, risicomateriaal, de huiden, ...

§ 2 De uitbaters bevestigen uitdrukkelijk dat deze tijdelijke inrichting énkél en alleen erkend is en mag gebruikt worden voor rituele slachtingen n.a.v. het offerfeest 2006. Zij beperken vrijwillig het gebruik van deze inrichting tot de eerste dag van het offerfeest. Zij verbinden zich ertoe om op andere tijdstippen geen schapen te slachten in deze tijdelijke inrichting: noch rituele, noch 'gewone' slachtingen.

§ 3 Het aantal schapen, dat door de uitbaters worden verkocht is maximum

§ 4 De uitbaters ontvangen van de gemeenschappen een forfaitaire kostenvergoeding van ... EUR per geslacht schaap. De voorinschrijvingen worden vooraf gestort op rek. nr. De uitbater heeft het recht om het aantal slachtingen te controleren.

Taken Gemeenschappen

§1 De gemeenschap is verantwoordelijk voor onderstaande taken:

- Organisatie van de (voor-)inschrijving en het bepalen van en laten naleven van de slachtvolgorde via volgnummers voor het offeren van alle schapen die in de slachtinrichting

worden geofferd, ongeacht de afkomst van het schaap en de woonplaats van de eigenaar. Per schaap is er een volgnummer met een richtuur van slachting. De organisatie verloopt via één centraal contactpunt.

- Informatie geven aan alle ingeschrevenen over alle financiële en organisatorische aspecten die voor de gebruiker van belang zijn: administratieve en juridische regels, tijdig slachtbewijs afhalen, verbod op rituele thuislachtingen, boetes op sluikestorten, wet op dierenwelzijn (vervoer) en volksgezondheid (risicoafval), ...
- Het ontvangen van de slachtvergoeding (tegen een genummerd ontvangstbewijs). Iedereen gebruiker betaalt ten laatste bij de toegang tot het terrein een offervergoeding per schaap. Dit dekt alle kosten die aan de gebruiker worden verrekend: de forfaitaire onkostenvergoeding voor de uitbaters, de organisatie- en administratiekosten, tussenkomsten voor bepaalde doelgroepen,
- De organisatie van een slachtregister naar het voorbeeld in bijlage.
- Zij stellen aan iedere gebruiker enkele grote plastic zakken (type vuilzak) per schaap ter beschikking om het vlees in te stoppen.
- Eén afgevaardigde is verantwoordelijk voor de eindcoördinatie op de dag van het offerfeest. Bij problemen of discussies is deze bevoegd om beslissingen te nemen, en kan hiervoor advies vragen aan de aanwezige ambtenaren, politieagenten, uitbaters of de dierenarts.
- De catering voor de aanwezige helpers van alle partijen, uitgezonderd stadsbestuur.
- Het betalen van de forfaitaire kostenvergoeding per schaap aan de uitbaters. De voorinschrijvingen worden minstens 4 dagen voor het offerfeest gestort op rek. nr. van de uitbaters. Latere inschrijvingen worden uiterlijk 14 dagen na het offerfeest op deze rekening overgeschreven.

§2 Alle gemeenschappen zijn samen verantwoordelijk voor onderstaande taken:

- Zorgen voor het ordentelijke verloop voor alle gebruikers: toekomen, onthaal, aanwezigheid en vertrek. Aanvraag, klaarzetten (dag vooraf) en terug afbreken (dag nadien) van nadarhekkens, tenten, ... die een vlot en comfortabel verloop bespoedigen. Men houdt steeds overal een doorgang vrij van minstens 3m voor de hulpdiensten.
- De gemeenschappen zorgen voor voldoende gemachtigde offeraars, met attest. Enkel zij mogen de keling uitvoeren.
- Het opzetten van randanimatie voor de gebruikers.

§ 3 De maximumcapaciteit van de tijdelijke inrichting wordt vastgesteld op ...schapen, waarvan maximum ... van de uitbaters en maximum ... worden aangevoerd.

§ 4 De volgnummers zijn ingedeeld in 3 groepen gebruikers:

Groep 1: de leden van de ... gemeenschappen.

Groep 2: de gebruikers die hun schapen bij de uitbaters kochten, maar waarvan de eigenaar geen lid is van de ... gemeenschappen.

Groep 3: de gebruikers die geen lid zijn van de gemeenschappen én elders hun schapen kochten en diegenen van groep 1 of 2 die op de dag zelf te laat komen of geen gebruik maakten van de voorinschrijving.

Taken van integratiecentrum

Het integratiecentrum is verantwoordelijk voor onderstaande taken:

- Ondersteuning van de gemeenschappen bij de organisatie en het uitvoeren van hun taken.
- Ondersteuning van het stadsbestuur bij het opmaken en evalueren van deze afsprakennota.
- Algemene ondersteunende taken in de voorbereiding en op de dag van het offerfeest.

De gebruikers

§ 1 Iedere gebruiker van deze tijdelijke slachthinrichting is vrij om elders schapen te kopen, mits het gaat om gezonde dieren én conform de wettelijke bepalingen worden vervoerd.

Deze schapen mogen pas op de dag van het offerfeest vanaf 8.30 uur naar de tijdelijke slachthinrichting worden gebracht.

§ 2 De gebruikers betalen een slachtvergoeding van maximum ... euro. De gebruikers die uiterlijk op via het centrale contactpunt inschrijven én betalen krijgen voorrang voor het slachtuur én een korting van ... EUR.

§ 3 De gebruikers van groep 1 krijgen een bijkomende korting van ... EUR. Deze korting wordt onmiddellijk verrekend bij de betaling.

Voor de taakverdeling op de dag van het offerfeest wordt een overzicht gemaakt waarin staat welke partij voor welke taken en groepen eindverantwoordelijke is.

Deze personen zijn vanaf 8.45 uur aanwezig.

Er mogen geen (rituele) slachtingen gebeuren zonder dat deze personen aanwezig zijn.

Aanpassingen

§1 Wijzigingen in en / of aanvullingen op deze afsprakennota worden in een addendum genoteerd en enkel ondertekent door de partners waarop de wijzigingen betrekking hebben, tenzij ze ernstig ingrijpen op het concept.

§2 Deze overeenkomst is enkel geldig voor het offerfeest in 2006 en onder voorbehoud van nieuwe regelgeving die een hogere overheid zou opleggen.

In de loop van de maand maart organiseert de Stad een evaluatievergadering waarop alle ondertekende partijen worden uitgenodigd.

Gelezen en goedgekeurd.

Opgemaakt in evenveel exemplaren als er partijen zijn, waarvan iedereen een ondertekend exemplaar ontvangt.

Plaats en datum .

Voor het stadsbestuur:

....., secretaris

....., schep en van Welzijn

Voor de uitbaters:

.....

Voor de gemeenschappen:

De gemeenschap,

De Vereniging van

.....

Voor het integratiecentrum

....

Samenvatting

Concreet per partner:

- e) Stadsbestuur => alle wettelijke taken en bevoegdheden:
openbare orde en veiligheid, toezicht op naleving van wettelijke naleving en deze afsprakennota, algemene ondersteuning en coördinatie
- f) Uitbaters => organisatie van de tijdelijke slachtinrichting
alles wat niet uitdrukkelijk aan de andere partners is toegewezen:
ter beschikking stellen en aanpassen van de infrastructuur, vergunningen, verzamelen en verwerken van afval, verkoop van eigen schapen, ...
- g) Gemeenschappen => voorinschrijving
organisatie van de voorinschrijvingen, de slachtvolgorde op de dag zelf, voorzien van rituele slachters, sensibilisering van hun leden, communicatie met alle (potentiële) gebruikers, ontvangen slachtvergoeding van de gebruikers en collectief de forfaitaire kostenvergoeding aan de uitbaters.
- h) Integratiecentrum :
ondersteunen de gemeenschappen en het stadsbestuur bij de organisatie.

Wat de procedure en communicatie betreft:

- a) Er komt één centrale inschrijving met een afgesproken maximumcapaciteit
- b) Voorinschrijvingen worden aangemoedigd, het aantrekken van mensen van buiten de gemeente wordt afgeremd, want de slachtvergoeding die de gebruiker betaalt, is afhankelijk van:
- Voorinschrijving of laattijdige inschrijving (duurder)
 - De groep waartoe men behoort (1- stad ... , 2 - buiten stad ... maar schaap van aanvrager, 3 - anderen)
- Ook het slachtijdstip is van de voorinschrijving en groep afhankelijk.
- c) De gebruikers betalen aan de gemeenschappen een slachtvergoeding. De uitbaters ontvangen van de gemeenschappen een forfaitaire kostenvergoeding per dier. Met het prijsverschil betalen de gemeenschappen hun organisatiekosten.

